

Heti fogyasztóvédelmi sajtószemle 2021. 18. hét

Az emberek tudomásul vették a betegséget

NÁDUDVAR. Azon túl, hogy a város piacán nem lehet baromfit árusítani, lényegében semmilyen jel nem utal arra, hogy a Nádudvar külterületén lévő egyik baromfitelepen április közepén kimutatták a magas patogenitású madárinfluenzát. Mint arról akkor a Napló hírt adott, a kór terjedésének megállítása végett egy csaknem 12 ezres tenyészpulyka-állományt kellett felszámolni, továbbá a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal egy három kilométeres védő- és egy tíz kilométeres megfigyelőzónát jelölt ki. Az utóbbiba a kisváros teljes egésze beletartozik, míg a védőzónába csak a nyugati területének egy kis szelete. Óvatosak a baromfitartással a nádudvariak.

Minden rendben a baromfikkal

Az április közepén diagnosztizált nagyüzemi baromfivész nem keltett pánikot a háztáji gazdaságokban.

NÁDUDVAR. Közel 12 ezer baromfit érintett az a madárinfluenza-fertőzés, amelyet április 13-án diagnosztizáltak a város külterületén lévő puly katelepen. A szakhatóság által kijelölt három kilométeres védőzóna Nádudvar belterületének nyugati részét érinti. Ezen a zónán belül található az a porta, amelyen kéttucatnyi tyúkot tart gazdájuk saját családja tojásigényének kielégítésére. Mint mondja nem tapasztalta az utóbbi két hétben, hogy kevesebbet tojónak vagy ennének a tyúkok, azok egészségesek, egy sem hullott el belőlük mostanában. S mivel ezek a madárinfluenza-fertőzés tipikus tünetei. Igyekezett zárt helyen tartani a jószágokat azóta.

Figyel a közterület-felügyelő

Ennél nagyobb körben, 10 kilométeres sugárban létesült megfigyelési körzet, amely már érinti a város teljes belterületét, a szomszéd településről, Püspökladányról, pedig annak északi részét, az Újtelepet. Dobiné Danka Mária tyúkjai is e zónán belül kapirgálnak az udvarán, s mint mondja, szépen, egyenletesen alakul a tojáshozam, s ő sem észlelt megbetegedést, pláne nem, hogy megdöglött volna egy is közülük. Nem is tartott tőle, hogy az ő állatait elérheti a betegség. Ezeket a tapasztalatokat erősíti meg Maczik Erika polgármester is, akitől megtudtuk, a madárinfluenza nem volt vezető beszédtema a helyiek körében, a koronavírus-járvány sokkal inkább az érdeklődés középpontjában van. Az önkormányzat részéről a telepi fertőzés megtörténte óta a közterület-felügyelő arra is kiemelten figyel, hogy a védőkörzeten belül ne legyenek szabadon a háztáji baromfik sem. Az illetékes hatóságok is teszik a dolgukat.

A városi piacon további intézkedésig szüneteltetik az élő állatok árusítását - tájékoztatta a Naplót az üzemeltető Nádudvari Településfejlesztési és Városgazdálkodási Kft. ügyvezetője, Burkovics Lajos.

Dobiné Danka Mária tyúkjai jól érzik magukat, főleg, hogy friss zöldet is kapnak

HBN

MARJÁN LÁSZLÓ

[Eredeti](#)

(Hajdú-Bihari Napló, 2021. május 03., hétfő, 1+5. oldal)

Törvényi szigorral és összefogással küzd az ország a tiszta környezetért

Hosszú távon a most felnövő generáció szemléletformálásával szüntethetjük meg a szemetelést

Szigorúbbá vált a szankciórendszer a februárban elfogadott törvénymódosító csomagnak köszönhetően, a szemetelések és az illegális hulladéklerakások elleni küzdelmet a hatóságok széles köre segíteni fogja. Abban mindenki egyetért, hogy a törvénysértések ellen keményen fel kell lépni, de az egyes szereplők - így a kormány és a civilek - abban is biztosak, hogy csak megelőzéssel és szemléletformálással lehet célt érni. A kormány jelentős összegekkel támogatja a lerakók felszámolását.

Egy év alatt, 2020. március 1. és 2021. február 28. között települési hulladék közterületen engedély nélküli lerakása, elhelyezése vagy a közterületen nem a kijelölt lerakóhelyen történő lerakása, elhelyezése miatt 1192 főt marasztaltak el szabálysértés miatt. A kiszabott bírság összege 17,413 millió forint, az egy főre eső bírságátlag 26 585 forint volt - erről tájékoztatott lapunk megkeresésére az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) kommunikációs szolgálata. Emlékeztettek arra, hogy a szemeteléssel, az illegális hulladéklerakással kapcsolatos jogellenes magatartások korábban a szabálysértési törvény szerinti köztisztasági szabálysértésnek minősülhettek. - A szabálysértési hatósági hatáskör változása kapcsán a köztisztasági szabálysértéssel összefüggő eljárások 2020. március 1-jétől kerültek át a járási (fővárosi kerületi) hivataloktól a rendőrséghez, azok illetékes szerveihez mint általános szabálysértési hatóságokhoz. Emiatt a korábbi években történt szabálysértésekről nincsenek adataink - emelték ki.

Kifejtették, hogy a hatóság az érdemi döntés meghozatalánál figyelemmel volt a szabálysértés tárgyi súlyára, az elkövetés körülményeire, valamint - amennyiben az rendelkezésre állt - a tettes anyagi és szociális helyzetére. - A szabályszegés elbírálása szempontjából a hulladék fajtája határozta meg az eljárás típusát. A hulladékkal kapcsolatos jogsértő magatartás elkövetése esetén a szabálysértési felelősség alkalmazhatóságát kizárta, ha jogszabály közigazgatási eljárásban hulladékgazdálkodási bírság alkalmazását rendelte el. Szabálysértés csak abban az esetben volt megállapítható, ha a közterületen illegálisan elhelyezett hulladék településinek minősült, veszélyes hulladék esetén bűncselekmény, egyéb - például építési - hulladék esetében közigazgatási jogsértés valósult meg - hangsúlyozta az ORFK kommunikációs szolgálata. Hozzáadték: a szabálysértési eljárások alapját képező feljelentések elbírálásánál a hatóságok nagy számban találkoztak olyan esetekkel, amelyek nem szabálysértési, hanem közigazgatási bírsággal sújtandó törvénysértésnek minősültek. Ezeket az ügyeket a hulladékbírság kiszabására illetékes környezetvédelmi hatósághoz (az önkormányzat jegyzője) tették át, amelynek ebben a hatásköre van.

SOKKAL SÚLYOSABB SZANKCIÓK

Kitértek arra is, hogy a települési hulladék engedély nélküli vagy nem a kijelölt lerakóhelyen történő lerakására, elhelyezésére nagyrészt az a jellemző, hogy az elkövetőt nem érik tetten, a szabálytalanul lerakott hulladékot leginkább megtalálják, és annak tényéről tesznek bejelentést a rendőrségnél. Jellemző az is, hogy a hulladékot az elkövetés helyére annak jellegénél, terjedelménél vagy súlyánál fogva járművel vagy gépjárművel szállítják.

Fontos kiemelni azonban, hogy 2021. március 1-jétől változtak a jogszabályok, így a szemetelés, a települési hulladék közterületen történő engedély nélküli lerakása, elhelyezése, vagy nem a kijelölt lerakóhelyen történő lerakása, illetve elhelyezése márciustól már nem szabálysértésnek minősül. Az ilyen jogsértő magatartások miatt a továbbiakban a hulladékgazdálkodási hatóság által alkalmazható közigazgatási bírság kiszabásának, illetve adott esetben büntetőeljárás lefolytatásának lehet helye. Arra vonatkozóan a hatóságok nem vezetnek statisztikát, hogy a szemetelés vagy a hulladékgazdálkodási szabályok megszegése miatt mennyi és milyen jellegű intézkedést kezdeményeznek.

EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN MÁS SZERVEKKEL

- Az új jogszabály hatályba lépése óta eltelt idő rövidségére tekintettel szakmai tapasztalataink nincsenek, de a szigorúbb szankcionálás mindenképpen az illegális hulladéklerakás, a szemetelés megelőzését szolgálja, annak visszaszorítására irányul. A közigazgatási szankcionálás hatékonyabb eszköznek bizonyulhat a vélhetően magasabb bírságösszegek, illetve az elkövetőnek az illegálisan lerakott hulladék elszállítására való kötelezése miatt, és azért is, mert a magánterületen elkövetett esetekre is kiterjed a hatálya - fogalmazott az ORFK. Megjegyezték, hogy az illegális hulladéklerakás akkor minősül bűncselekménynek, ha a jogellenesen elhelyezett hulladék alkalmas az emberi élet, a testi épség, az egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve az élő szervezet egyedének a veszélyeztetésére. Ez a tényállás 2021. március 1-jei hatállyal bővült, és a bűncselekmény megvalósul csupán a jogszabályban meghatározott - ezer kilogrammot vagy tíz köbmétert meghaladó - mennyiség feletti hulladék illegális elhelyezésével is. Ezáltal a bűncselekmény gyanúját könnyebben és előreláthatóan több esetben lehet megállapítani a jövőben.

A rendőrség a minél sikeresebb, hatékonyabb felderítés érdekében együttműködik a kormányhivatalokkal, önkormányzatokkal, jegyzőkkel, polgárőrségekkel, természetvédelmi őrkkel, halászati őrkkel, mezőőrökkel, katasztrófavédelmi szervvel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatallal. A rendőrség a fővárosban a kerületi önkormányzatok városrendészeti osztályaival, a közterület-felügyelettel, esetlegesen a mezőőri szolgálattal vagy természetvédelmi őrszolgálattal dolgozik együtt, járőrtevékenységet (szemétkommandót), portyaszolgálat folytatnak, térfelügyelő kamerákat telepítenek, tiltó táblákat helyeznek el és közös akciókat szerveznek.

TÁMOGATJÁK AZ ORSZÁG MEGTISZTÍTÁSÁT

- A februárban elfogadott törvénymódosító csomagnak köszönhetően szigorúbbá vált a szankciórendszer, a jogsértések elleni fellépést a hatóságok széles köre, többek között a mezőőrök, a vadőrök, a közúti ellenőrök is segíteni fogják - közölte lapunk érdeklődésére az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM). Hozzáadték, hogy a kormány a Klíma- és természetvédelmi akciótervben megfogalmazottaknak megfelelően a következő időszakban jelentősebb forrásokat fordít a szemléletváltásra és a megelőzésre is, mert az illegális hulladékképződés hatalmas károkat okoz.

A Tisztítsuk meg az országot! program első ütemében a kormány 13 milliárd forintot fordít arra, hogy erdeink, folyóink, vasúti és közúti létesítményeink tisztábbak és az évtizedek óta jogtalanul lerakott szeméttől mentesek legyenek. A programban az ITM hétmilliárd forintos keretösszegű pályázatot hirdetett. Erre civil és gazdálkodó szervezetek, egyházi jogi személyek 2021. január 31-ig nyújthattak be pályázatot a közforgalmú területek megtisztítására, illetve az ingatlanok védelmi rendszerének kiépítésére igényelhetek támogatást. A kérelmek elbírálása lezárult, a 285 nyertes pályázó összesen mintegy 2,4 milliárd forint támogatással teheti tisztábbá az ország egy-egy szegletét, előzheti meg a további illegális hulladéklerakást. A kedvezményezettek átvehették támogatói okirataikat, és a támogatási előlegeket is megkapták.

Eközben már több mint 16 ezer felhasználó töltötte le a HulladékRadar applikációt, és 15 ezernél is több bejelentés érkezett illegális hulladéklerakókról a hatóságokhoz. Az applikáció fejlesztése folyamatos, a cél olyan rendszer kialakítása, amelyben a bejelentések helyszínének azonosítása, az adatok továbbítása és a visszajelzések kezelése automatikus, továbbá a bejelentő visszajelzést kap a bejelentésével kapcsolatos lépésekről, illetve a program eredményei térképen is megjeleníthetők.

A LOMISOK IS GONDOT OKOZNAK

A Hulladékvadász.hu szakportált működtető csapat a gyakorlati oldalról látja a szemetelés, az illegális hulladéklerakás problémáját, ami ellen Kertész Balázs, az internetes oldal főszerkesztője szerint szélmalomharcot folytatnak. Ugyanakkor pozitív fejleménynek tartja, hogy az ő munkájuknak is köszönhetően az állami szerepvállalás is erősebb lett a területen. Önkormányzatok, civil szervezetek pályázhatnak jelentős támogatásokra illegálisan elhelyezett szemét felszámolásához, de a forrásokból még több kellene.

- A gond az, hogy egyre több szemetet hagynak el az emberek, főleg a járvány alatt romlott a helyzet. Mi is pályáztunk, takarítunk is, de ha felszámolunk egy kupacot, kettő-három új jelenik meg. Egyre több hulladék keletkezik, és mintha mind többen lennének, akik törvénysértő módon szabadulnak meg a szemetől. Sokan nem fizetnek a hulladékelszállítási szolgáltatásért, és a természetbe viszik ki a szemetet. A feketén dolgozó építési vállalkozók egy része is az erdőbe szállítja a hulladékot, és a lomisosok is nagy gondokat okoznak, mert amit nem tudnak eladni, az a természetben köt ki - emelte ki Kertész Balázs.

KOMOLY TÁRSADALMI ÖSSZEFOGÁS KELLENE

A környezetmérnök szerint komoly társadalmi összefogás kellene ahhoz, hogy megváltozzon a helyzet, és mindenkinek, aki tud tenni a szemetelés ellen, komolyan kell vennie a feladatát. Úgy véli, a fellépést az alapoktól kellene elkezdni, például ha valaki eldob egy cigisikket vagy az autóból kidob egy szemetet, azt nagyon meg kellene büntetni. Emellett el kellene érni, hogy minél többeket zavarjon a szemetes környezet, mert most még nagyon sokan szemet hunynak a probléma felett, még olyanok is, akik egyébként betartják a törvényeket.

- A jogsértők fel lesznek háborodva a határozott intézkedés miatt, de máshogy nem fog menni. S ha a kis dolgokat visszaszorítjuk, akkor lehet hatékonyabban fellépni a nagyobb bűncselekmények ellen. Talán mind több ember tenne akkor a rend érdekében, egyre többen mutathatnának jó példát, és ezzel megváltozna az össztársadalmi kép. Ebből a szempontból pozitív folyamatot érzékelünk, mert egyre többen szolgálják a zöldügyeket, csak még nem elegendő - hangsúlyozta a szakember. Kertész Balázs felhívta a figyelmet arra, hogy ha valaki illegális hulladéklerakást lát, ne lépjen fel fizikailag a bűnözők ellen, mert könnyen a rövidebbet húzhatja. Ehelyett a környezetmérnök azt javasolja, hogy az emberek próbáljanak meg jó minőségű felvételt készíteni a cselekményről, ami lebuktathatja a tetteseket. - Ha sokan teszünk a tisztább környezetért, akkor előbb-utóbb célt érünk - tette hozzá.

Már 15 ezernél is több bejelentés érkezett illegális hulladéklerakókról a hatóságokhoz

Egyre többeket zavar a természetben eldobott szemét

Az oldalt Borsodi Attila szerkesztette

Borsodi-Somogyi

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2021. május 04., kedd, 16. oldal)

Kevés szabálysértést találtak

Lassan egy hónapja, hogy újranyithattak a nem napi fogyasztási cikket árusító üzletek is. A kapcsolódó veszélyhelyzeti szabályok betartását három hete ellenőrzi a fogyasztóvédelmi hatóság. A felkeresett 2336 üzlet közül 338 helyszínen tapasztaltak jogsértést, az esetek több mint felében a kézfertőtlenítő hiányát.

A veszélyhelyzeti intézkedések lépcsőzetes feloldásával április 7-én térhettek vissza a vásárlók az élelmiszerboltok, drogériák, patikák túl más profilú boltokba is. A kereskedelmi egységeknek jogszabályi előírás alapján az üzlethelyiség méretével arányos létszámkorlátozást kell betartaniuk és betartatniuk. A vásárlóteret és a bevásárlókocsikat folyamatosan fertőtleníteniük kell, a vevők számára kézfertőtlenítőt kell biztosítani - idézte fel az Innovációs és Technológiai Minisztérium közleménye.

A leggyakoribb jogsértésként, 176 alkalommal ez utóbbi maradt el. A második legtöbbször előforduló hiba, hogy a vállalkozás nem a vásárlótér valódi alapterületének megfelelően nyilatkozott a bejáratnál a létszámkorlátozásról, erre 141 esetben volt példa. Közel ugyanennyiszor hiányzott az előírt tájékoztatás arról, hogy legfeljebb hány vevő tartózkodhat egyszerre a boltban - olvasható a közleményben.

A mulasztásokat az üzletek többsége hamar, sokszor már az ellenőrzés ideje alatt pótolta. Eddig mindössze húsz esetben született a jogsértés javítására kötelező határozat, hat további eljárás még folyamatban van.

Cseresnyés Péter kereskedelempolitikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár elmondta, hogy munkatársai 136 hibázó üzletben már másodszor is megfordultak, az utóellenőrzések során mindent rendben találtak. A három hete tartó országos vizsgálat egyértelmű tapasztalata tehát az, hogy az üzletek döntő többsége tisztában van a jogszabályi előírásokkal, és megfelelően gondoskodik azok betartásáról. A vállalkozók együttműködők a viszonylag ritka szabálytalanságok kiigazításában is, fogyasztóvédelmi bírságot ezért mostanáig nem kellett kiszabni.

mti/ph

[Eredeti](#)

(Pesti Hírlap, 2021. május 04., kedd, 2. oldal)

A kézfertőtlenítő hiánya számít a leggyakoribb szabálysértésnek az üzleteknél

A kézfertőtlenítő hiánya számít a leggyakoribb szabálysértésnek az üzleteknél. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium közleménye szerint a fogyasztóvédelmi hatóság három hete ellenőrzi a nem napi fogyasztási cikkeket árusító boltokat is, az április eleji újranyitás óta. A hatóság 2336 üzletből 338 helyszínen tapasztalt jogsértést. Az esetek több mint felében a kézfertőtlenítő hiányzott. A második legtöbbször előforduló hiba, hogy a vállalkozás nem a vásárlótér valódi alapterületének megfelelően nyilatkozott a bejáratnál a létszámkorlátozásról. Csaknem ugyanakkora mértékben maradt el a tájékoztatás arról, hogy legfeljebb hány vevő tartózkodhat egyszerre a boltban. A mulasztásokat az üzletek többsége

hamar, sokszor már az ellenőrzés ideje alatt pótolta, fogyasztóvédelmi bírságot ezért eddig még nem kellett kiszabni.

[Eredeti](#)

(Trend FM - Hírek, 2021. május 04., kedd, 08 óra)

Ellenőrzések

Lassan egy hónapja annak, hogy újranyithattak a nem napi fogyasztási cikket árusító boltok is. A kapcsolódó veszélyhelyzeti szabályok betartását három hete ellenőrzi a fogyasztóvédelmi hatóság. Címkék: kormányhivatalok, jogsértés, Innovációs és Technológiai Minisztérium

[Eredeti](#)

(Katolikus Rádió, 2021. május 04., kedd, 09 óra)

Tudatos fogyasztó

A műsor vendége Jobbágy László a Digitális Jólét Nonprofit KFT ügyvezetője arról beszél, hogy 2021. március 22-én kerül megrendezésre a Digitális Jólét Program keretein belül az I. Digitális Fogyasztóvédelmi Nap, természetesen akkor még online, nagyon sok szervezet, hatóság vett részt a munkában, a hagyományos fogyasztóvédelem mellett az online fogyasztóvédelemmel már évek óta foglalkozni kell, hiszen a koronavírus hatására még jobban átalakultak a szokások. Címkék: fogyasztóvédelem, kormányhivatal, ITM, Békéltető Testület, gazdasági Versenyhivatal, koronavírus járvány, online rendelés

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2021. május 04., kedd, 16 óra)

A dohányreklámok sorsára juttatnák az olajcégek hirdetéseit

Egyre több ilyen kezdeményezés indul világszerte.

A ClientEarth röviden "nagy megtévesztésként" jellemzi a gyakorlatot, amely gyakorlatilag megegyezik a greenwashing néven ismert és nem ritkán alkalmazott marketingeszközzel. Ennek célja leegyszerűsítve az, hogy környezetbarát(abb)nak állítsa be egy társaság tevékenységét (a valóságoshoz képest). A társaság kutatásában kilenc nagy

olajtársaságot vizsgált meg, részletesen összevetve hirdetéseiket és azok tartalmát a társaságok működésével és termékeivel, a klímaváltozásra gyakorolt összesített hatásukkal, illetve a klímabarát üzleti modellek felé tett intézkedéseikkel. Ennek alapján a szervezet felszólítja a döntéshozókat, hogy tiltsák be a fosszilis energiavállalatok hirdetéseit, mivel azok folytatólagosan hozzájárulnak a klímaválság súlyosbodásához - hacsak nem látják el hirdetéseiket a dohánytermékek csomagolásán láthatóakhoz hasonló figyelmeztetésekkel, amelyek a globális felmelegedés embereket és bolygót érintő kockázataira hívják fel a figyelmet. Megalapozott panasz A környezetvédelmi szervezet 2019-ben panaszt nyújtott be a BP-vel szemben a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetenél (OECD), amely a vállalati magatartásra vonatkozó nemzetközi szabályokat is meghatároz. Állításuk szerint az olajvállalat hirdetési kampányai félrevezették a közvéleményt, mivel azok a cég alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékeire fókuszáltak, miközben éves költségeinek több mint 96 százalékát az olaj és gáz kitermelését, feldolgozását és értékesítését célzó tevékenységekre fordították. Az OECD a panaszt előzetesen megalapozottnak ítélte meg, és bár az ügy kivizsgálására nem került sor, mivel a BP a panasz részletes értékelése előtt visszavonta a hirdetéseket, a ClientEarth szerint így is precedensértékű döntés született. A zöldszervezet most más fosszilis üzemanyag társaságokat is figyelmeztetni kíván greenwashing gyakorlatuk miatt. "Egy nagy megtévesztésnek lehetünk tanúi, ami arról szól, hogy a bolygó katasztrofális felmelegedéséért leginkább felelős vállalatok milliókat költenek arról szóló reklámkampányokra, hogy üzleti terveik hogyan irányulnak a fenntarthatóságra" - idézte a The Guardian Johnny White-ot, a ClientEarth egyik ügyvédjét. Miközben napjaink egyik elsődleges feladatát a fosszilis tüzelőanyagoktól való függésünk csökkentése jelenti, a vizsgált vállalatok a közvélemény figyelmét elterelő imázsjavító kampányokat folytatnak, ahelyett, hogy vezető szerepet vállalnának a dekarbonizációs átmenetben - mondta. Hamis képet mutatnak A kutatás eredményei szerint az olajcégek hirdetéseit hamisan mutatják be a vállalkozások valódi természetét, az éghajlatváltozáshoz való hozzájárulásukat és az energiaátmenettel kapcsolatos terveiket. A jelentés tételesen felsorolja, hogy bár az egyes vállalatok médiamegjelenései azt sugallják, hogy az algaalapú és egyéb bioüzemanyagok, a hidrogén, az e-mobilitás, a nap- és szélenergia, illetve egyáltalán, a klímaváltozás kezelése központi helyet foglal el tevékenységükben, valójában azonban csak tört részét teszi ki annak, miközben a háttérben továbbra is fosszilis energia üzletágukat fejlesztik. A ClientEarth szerint ezért az olajcégek hirdetéseire vonatkozó figyelmeztetéseknek tartalmazniuk kell, hogy fosszilis üzemanyag termékeik a globális felmelegedés fő okozói, és azt is világossá kell tenniük, hogyan oszlanak meg a fosszilis és alacsony karbon üzletágaikra fordított költségeik. A fosszilis üzemanyagok hirdetésének betiltásának szándékával számos kampány indult az utóbbi időszakban Európában és Észak-Amerikában. Ez a cél a francia parlament elé februárban beterjesztett klímátörvény által tervezett intézkedések között például szintén szerepel, igaz, az eredeti tervezetben a hirdetési tilalom még mindazon termékekre vonatkozott volna, amelyekhez magas üvegházgáz-kibocsátás társul. A 2021-es Föld napján pedig New York városa nyújtott be (ismét) keresetet több nagy olajipari vállalat ellen arra hivatkozva, hogy hamis reklámozással és más megtévesztő kereskedelmi gyakorlatokkal megsértették a New York-i fogyasztóvédelmi törvényt. A dohánytermékekkel egyszer már sikerült A fosszilis energiahordozók hirdetéseire vonatkozó tiltást vagy a klímakockázatokról szóló figyelmeztetések kötelezettségét egyelőre még sehol nem vezették be központilag, azonban egyes, például médiavállalkozások már hoztak hasonló döntéseket. A fentebb hivatkozott brit The Guardian például 2020 januárja óta nem biztosít felületet az olaj- és gázipari vállalatoknak. A központi intézkedések előmozdítására irányuló kezdeményezések esélyét ugyanakkor már csak azért is nehéz mérlegelni, mert az iparág nem fogja ölbe tett kézzel kivárni a fejleményeket. Mindenesetre a cigarettás példánál maradva az

egészségi kockázatokról szóló figyelmeztetések tanulmányok szerint egyértelműen hatnak a fogyasztókra, a dohányipari vállalatokról pedig szintén nem állítható, hogy nélkülözték volna a lobbierőt. A dohányreklámot az 1970-es évek óta világszerte fokozatosan korlátozzák, sok helyen pedig be is tiltották. A kapcsolódó egészségi kockázatokra vonatkozó, csomagoláson elhelyezett figyelmeztetések egyre több országban kötelezőek, egyes országokban pedig már az egységes, márkajelzés nélküli csomagolásokat is bevezették. Más kérdés, hogy a világon így több mint 1 milliárd ember dohányzik. Címlapkép: Tayfun Coskun/Anadolu Agency via Getty Images Címkék: zöld világ, oecd, olajtársaság, reklám, hirdetés, bp, klímatorvény, sustainable world - Major András

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2021. május 04., kedd)

Új fogyasztóvédelmi blog indult útjára

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYE

A Panaszakadémia (panaszakademia.hu) egy olyan közösséget kíván létrehozni, ahol mindenki független és szakmai tanácsot kap, és egyúttal mások figyelmét is felhívja a fogyasztókra leselkedő veszélyekre. A blog elindításával a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete (FOME) arra vállalkozik, hogy egy olyan felületet adjon a jog- és igazságkereső fogyasztói társadalomnak, ahol kulturált módon, tabuk nélkül, minden érintettet megszólaltatva, szakértők és az "internet népének" kollektív segítségével jeleníthetik meg a legnagyobb érdeksérlemeket. Hányszor érezte azt, hogy az internet böngészője, a közösségi média oldala vagy maguk a kereskedők kitalálják a gondolatait? Hányszor volt tehetetlen, amikor egy vásárlása nem úgy sikerült, ahogy képzelte, vagy ahogy azt ígérték? Mára ott tartunk, hogy a nagyobb erő ahhoz kell, hogy ne vásároljunk, mint hogy megtegyük.

A FOME az egyik legrégebbi magyar fogyasztóvédelmi szervezet, 2003 óta foglalkozik ingyenes tanácsadással, ismeretterjesztéssel, oktatással, fogyasztóvédelmi szakemberek képzésével. Állandó partnere lapunk "Segít a Délmagyarország" sorozatának, amely olvasóinknak ad tanácsokat. 6 évig volt a Tékozló Homár fogyasztóvédő blog szakértő csapata, a Panaszakadémiával ezt az ingyenes, online tanácsadói munkát folytatja immár saját felületen. Közérthető információk, praktikus segédanyagok, hasznos linkek, érdekes esetek, támogató közösség - ez a Panaszakadémia.

Az új blogot a szaktárca is támogatja.

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2021. május 05., szerda, 3. oldal)

Visszahívja gyártója az embereket maga alá gyűrő futópadot

Még áprilisban merültek fel kétségek a Peloton Tread+ típusú futópadjának biztonságosságával kapcsolatban, de a cég eddig ellenállt a visszahívást szorgalmazóknak.

Több tucat sérülést és egy gyermek halálát okozta az eszköz. A gyártó mindenkitől visszaveszi a problémás típusokat, de már dolgozik a biztonságosabb kialakításán is. Visszahívja összes Tread és Tread+ futópadját az amerikai Peloton. A gyártó a termékkel kapcsolatos biztonsági problémák miatt döntött a lépés mellett, jóllehet amikor ezek először felmerültek, még visszautasította a visszahívást. A mostani döntést megelőzően hetekig egyeztettek az amerikai fogyasztóvédelemmel. A termékek kialakításából fakadóan - nagy a rész a gép vastag, láncfalhoz hasonló kialakítású gumi futófelülete és a padló között - jelentős kockázata van annak, hogy aki elesik rajta, azt maga alá gyűri a súlyos gép, ami komoly sérülésekhez vezethet. Ilyenek történtek is, áprilisban egy gyermek meghalt, és több tucat másik ember szenvedett sérüléseket a gép miatt. A visszahívásra 7 százalékkal esett a Peloton részvényeinek árfolyama - jelentette a CNBC hírportálja. A gyártó figyelmeztette minden ügyfelét, hogy ne használja tovább a Tread és Tread+ típusú futópadját, amit teljes áron visszavásárolnak, vagy más formában kártérítik a vevőket, ezzel párhuzamosan dolgoznak azon, hogy a problémás termékeket biztonságosabbá alakítsák. - hvg@hvg.hu

[Eredeti](#)

(hvg.hu, 2021. május 05., szerda)

Kitette az emelt díjas SMS szűrét a Telekom

A szolgáltatás több esetben okozott kárt, ráadásul mára nagyon elavulttá is vált.

Május 1-jétől megszüntette az úgynevezett emelt díjas SMS-szolgáltatást a Magyar Telekom, így a jellemzően különféle tartalmak küldésére használt, mára meglehetősen elavulttá vált platformnak elsőként az ország legnagyobb mobilszolgáltatója intett búcsút. A szolgáltató oldalán található tájékoztató nem tér ki a megszüntetés okaira, a Telexnek ugyanakkor a cég képviselője úgy nyilatkozott, elsősorban a visszaélések miatt lett szükség az emelt díjas SMS-ek kivezetésére. FENNTARTHATATLANNÁ VÁLT Amint azt Prónay Kinga, a szolgáltató vállalati kommunikációs igazgatóságának munkatársa a lapnak elmondta, az ilyen SMS-eket az elmúlt években számos alkalommal használták félrevezető, megtévesztő szolgáltatásokhoz, ezzel kárt okozva az előfizetőknek. Ezt a Telekom igyekezett különböző mértékű jóváírásokkal kompenzálni, ezzel viszont a szolgáltatás fenntarthatatlanná vált. előszeretettel használták az emelt díjas SMS-t tévéműsorokban, szavazásokhoz Május 18-19-én lesz HWSW free! meetup-sorozat következő állomása. Május 18-19-én lesz HWSW free! meetup-sorozat következő állomása. A szolgáltatók számára egy ilyen rendszer fenntartása és továbbfejlesztése mindenképpen költségekkel jár, melyet az emelt díjas SMS-eket kezelő külső szolgáltatóktól, jellemzően tartalomszolgáltatóktól kapott jutalékból fedeznek a távközlési cégek. Az ilyen SMS-ek közvetítése sokáig meglehetősen jól jövedelmező üzletnek minősült a teljes értéklánc számára, ám mostanra a technológia jelentősen visszaszorult - a Telekomnál például havonta már csak átlagosan 100 ezer ilyen SMS-t küld és fogad az előfizetői bázis. Azt, hogy a szolgáltatásba gyakorlatilag kódolva vannak a visszaélések, mi sem jelzi jobban, mint hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) jogelődje, a Nemzeti Hírközlési Hatóság

(NHH) 2009-ben arra kötelezte a három országos mobilszolgáltatót, hogy az előfizetők védelme érdekében alapesetben tiltsa meg az emelt díjas SMS-ek fogadását. Az ezt előíró határozatban foglaltaknak a Telekom (akkor még T-Mobile) határidőre eleget tett, míg a Telenor és a Vodafone bíróságon támadta meg azt, ám végül mindegyik piaci szereplő bevezette a tiltást. Ez utóbbi két szolgáltató a HWSW megkeresésére válaszolva közölte, egyelőre nincs a cégeknél napirenden a Telekoméhoz hasonló intézkedés. A Vodafone ezzel együtt idén év elején több, elavultnak tekintett szolgáltatást (WAP, hangposta, Webmail) is kivezetett. az emelt díjas SMS-ek ugyanakkor nem voltak köztük. **APRÓ BETŰS RÉSZ** Az emelt díjas SMS-szolgáltatások igénybevétele kapcsán a legnagyobb aggályt az jelentette, illetve jelenti most is, hogy az ügyfelek a legtöbb esetben nincsenek tisztában azzal, hogy az SMS lekérésével esetenként valójában egy folyamatos szolgáltatásra fizetnek elő. Különösen aggályos, hogy az efféle szolgáltatások elsősorban a fiatalokat, netán az idősebb korosztályt célozzák, akik többnyire jóval kevesebb figyelmet fordítanak a tájékoztató üzenetek, apró betűs részletek elolvasására. Az NMHH weboldalán elérhető tájékoztató szerint a szolgáltatások tiltása és a tiltás feloldása csak valamennyi tartalomszolgáltatásra együttesen kérhető. Az előfizető tehát vagy valamennyi ilyen szolgáltatást letiltva hagy, vagy valamennyit felold a tilalom alól, így nem kérhető tiltás, illetve nem lehetséges feloldás, csak meghatározott szolgáltatókra, hívószámokra nézve. A szolgáltatók ingyenes szűrőszoftverek biztosításával kötelesek közreműködni abban, hogy kiskorúak ne érjenek el nem kívánatos tartalmat megjelenítő szolgáltatást. A korlátozás a kiskorú előfizető törvényes képviselőjének kérésére sem oldható fel. A hatóság szerint előfordulhat ugyanakkor, hogy az előfizető annak ellenére kap emelt díjas SMS-t, hogy az alapbeállításként rögzített tiltást nem oldotta fel, illetve megeshet az is, hogy feloldás ellenére nem kapja meg a megrendelt tartalmat - a szolgáltató a díjat mégis kiszámlázta. Mivel a korlátozás feloldása igen egyszerű, az "véletlenül", nem szándékosan illetve nem tudatosan is előfordulhat, ezen kívül azt az előfizető tudtán kívül a készülékhez hozzáférő más személy is megteheti. Az előfizető kérésére a szolgáltató köteles tájékoztatást adni a szolgáltatás tiltásának feloldására vonatkozó adatokról, körülményekről. A témával korábban többször foglalkozott a Gazdasági Versenyhivatal is, mely figyelmeztetéseket adott ki az emelt díjas SMS-ek használatával kapcsolatban, illetve fel is függesztett néhány ilyen szolgáltatást. - HWSW

[Eredeti](#)

(hsw.hu, 2021. május 05., szerda)

A vásárlást követően is lehet reklamálni

KÖRKÉP A Panaszakadémia az interneten egy olyan közösséget kíván létrehozni, ahol mindenki független szakmai tanácsot kap, és egyúttal mások figyelmét is felhívja a vásárlókra leselkedő veszélyekre. A Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének (Fome) új kezdeményezése a blog.

A blog elindításával a Fome fogyasztóvédelmi szervezetként arra vállalkozik, hogy egy olyan felületet adjon a jogés igazságkereső fogyasztói társadalomnak, ahol kulturált módon, tabuk nélkül, minden érintettet megszólaltatva, szakértők és az internet népének kollektív segítségével jeleníthetik meg a legnagyobb érdeksérelmeket.

Hányszor érezhettük azt ugyanis, hogy az internetes böngészőnk, a közösségimédia-oldalunk vagy maguk a kereskedők kitalálják a gondolatainkat? Hányszor élhettünk át tehetetlenséget akkor, amikor egy vásárlásunk nem úgy sikerült, ahogy elképzeltük, vagy ahogy azt ígérték? Mára eljutottunk oda, hogy a nagyobb erő ahhoz kell, hogy ne vásároljunk, mint hogy vásároljunk.

A Fome az egyik legrégebbi magyar fogyasztóvédelmi szervezet, 2003 óta foglalkozik ingyenes fogyasztóvédelmi tanácsadással, ismeretterjesztéssel, oktatással, fogyasztóvédelmi szakemberek képzésével. Hat évig alkották szakemberei a Tékozló Homár fogyasztóvédő blog szakértői csapatát, a Panaszakadémiával ezt az ingyenes, online tanácsadói munkát folytatják, immár saját felületen. Fő céljuk a hazai fogyasztói tudatosság növelése. Közérthető információk, praktikus segédanyagok, hasznos linkek, érdekes esetek, támogató közösség - ez a Panaszakadémia. Az új blog az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával készült, a "Fogyasztóvédelmi interaktív blog és önálló fogyasztói közösség létrehozása, működtetése" című projekt keretében.

Olvasóink fogyasztóvédelmi kérdéseiket elküldhetik szerkesztőségünknek a zita.rimanyi@veszpreminaplo.hu e-mail-címre is. A válaszok lapunkban jelennek meg.

RZ

[Eredeti](#)

(Napló, 2021. május 06., csütörtök, 5. oldal)

SZABAD AZ AIRBNB, DE CSAK HALKAN

NINCS EGYETÉRTÉS A FŐVÁROST VEZETŐ BALOLDALI KOALÍCIÓN BELÜL AZ AIRBNB SORSÁRÓL. AMEDDIG KARÁCSONY GERGELY A SZOCIÁLIS SZEMPONTOKAT IS ÉRVÉNYESÍTŐ SZIGORÚBB SZABÁLYOZÁST TÁMOGATNÁ, KÉT KIEMELTEN ÉRINTETT ÖNKORMÁNYZAT PUHÁBB JAVASLATTAL ÁLLT ELŐ. MIVEL A KERÜLETEK SAJÁT HATÁSKÖRBEN DÖNTHETNEK, A SZABÁLYOZÁS VÁRHATÓAN EBBEN A FORMÁBAN FOG ÉLETBE LÉPNI.

Karácsony Gergely 2019-es választási programjában a turisztikai célú, rövid távú lakáskiadások - az Airbnb - megregulázását ígérte, hogy az ne lehetetlenítse el a budapestiek lakhatását. 2020 júliusában az Országgyűlés olyan törvényt fogadott el, amelynek értelmében az önkormányzatok határozhatják meg, hogy évente hány napon át lehet a magántulajdonú lakásokat turisztikai célú, rövid távú kiadásra használni. Karácsony Gergely főpolgármester akkori nyilatkozataiban helyeselte a kormány döntését, és szorgalmazta a fővárosi szintű, egységes, a lakhatási szempontokat &64257;gyelembé vevő szabályozás létrejöttét.

A törvény azonban nem a főváros, hanem a kerületek kezébe adta a korlátozás lehetőségét, így a főváros vezetése legfeljebb közvetítőként tudott fellépni az ügy érdekében. Lapunk úgy értesült, hogy a törvény elfogadása után egyeztetett is a kerületek és a főváros vezetése, azonban nem jutottak egyetértésre. Idén március végén a VI. kerület állt elő egy tervvel, amely a főváros által is szorgalmazott időbeni korlátozást egyáltalán nem tartalmazza, továbbra is lehetővé teszi a lakások egész éves Airbnb-célú hasznosítását bizonyos - a lakók és szomszédok nyugalma szolgáló - feltételek teljesülése mellett. Ilyenek a társasházi lakók többségének hozzájárulása, a házirend kifüggesztése és a tulajdonosnak a nap 24 órában történő elérhetősége.

"Azt sem tudom, ki a tulajdonos, a régiiek eladták, és a helyükre már nem költözött be senki" - mondja egy, a Király utca elején élő olvasónk. A társasház több mint húsz lakásának többséget már rövid távra adják ki. "Sokszor hangosabbak, mint akik az utcán buliznak, de én nem szólok, nem is merek. Vannak csendesebbek is, de állandóan cserélgetik egymást."

"Elsődleges szempont a lakók érdekeinek védelme, de nem akarjuk ellehetetleníteni az Airbnb-t" - nyilatkozta Terézváros polgár mestere. Soproni Tamás szerint a kerületnek nem célja az airbnb-s kiadott lakások számának csökkentése, és a lakhatási válságot sem ezzel a rendelettel akarják megoldani. Úgy véli, ebben a kérdésben évtizedes elmaradása van a mindenkori államnak és az önkormányzatoknak, "éppen ezért vesszük komolyan a lakhatási programunkat, a bér lakások felújítását és újak létesítését".

Az Airbnb egységes szabályozására érdekében egyeztettek más kerületek vezetésével, és kiemelten a szomszédos Erzsébetvároséval. "A két leginkább érintett kerületről van szó azt hiszem, mi fogjuk meghatározni az irányt, és mások is követni fognak minket" - mondta Soproni.

"Elég széttartó volt a főváros és a kerületek véleménye a tavaly nyári egyeztetéseken, és a kerületek sem egyformán érintettek. Konkrét javaslat végül éppen ezért nem született. A főváros szerint az Airbnb jelentős szűkítésével javítani lehetne Budapest lakhatási problémáján" - ezt már Bárdi Zsuzsanna, Erzsébetváros területért felelős alpolgármestere nyilatkozta lapunknak. Mint megerősítette, saját szabályozásukat a Terézvárossal közösen, hasonló felfogásban alakítják ki, csak a feltételekben lesznek apróbb eltérések.

"Két szempontunk van, az egyik, hogy az Airbnb ne zavarja a helyben lakókat. A másik a szektor kifejlesztése, mert a kerületnek jelentős bevételei származnak az idegenforgalomból" - mondja Bárdi Zsuzsanna, hozzátéve, hogy a kerület álláspontja szerint a budapesti lakhatási válságot nem lehet a magántulajdonosok rovására megoldani.

"A lakbérek az elmúlt években szélsőséges mértékben növekedtek. Az Airbnb nem az egyetlen előidézője ennek a folyamatnak, de azáltal, hogy elvonja a lakásokat a hosszú távra kiadott lakások piacáról, maga is hozzájárult ehhez" - mondja Csepregi Dorca, A Város Mindenkié csoport tagja. A szervezet szerint az időbeni korlátozás a hosszú távú kiadásra ösztönözné a lakástulajdonosokat, és ezáltal mérsékelné az albérletárak növekedését. Csepregi szerint a VI. kerületi javaslat - amely bizonyos feltételek teljesülése mellett lehetővé teszi, hogy a lakásokat egész évben Airbnb céljára hasznosítsák - elsősorban a lakókörnyezet javítását szolgálja, a lakásbérlők érdekeit nem. Szerinte Terézváros a tervezet előkészítése során bevonta az érintett lakók mellett az airbnb-s érdekképviselőket is a javaslat véleményezésébe, a lakhatási és érdekvédelmi szervezeteket viszont kihagyták az egyeztetésből.

Bárdi Zsuzsanna szerint a lakhatás és a lakók érdeke mellett más szempontok is felmerülhettek akkor, amikor az Országgyűlés többsége lehetővé tette, hogy az önkormányzatok jelentősen korlátozhassák, akár fel is számolhassák az Airbnb-k működését: "Ez egy csőre töltött revolver, amit a kormány az önkormányzatok kezébe adott azzal a szándékkal, hogy húzzák meg a ravaszt. A belvárosi Airbnb-szektor a riválisa a szállodaiparnak a piacon, ezért szűkíteni akarták, de nem saját kezűleg. Mi erre azt mondjuk, hogy ha Tiborcz és Mészáros szállodái ennyire fontosak, akkor végezzék el a piszkos munkát maguk."

A terézvárosi javaslat jelenleg a Kormányhivatal és a Gazdasági Versenyhivatal jóváhagyására vár. "Amint ezt megkapjuk, életbe lép, így világos keretrendszerben tudnak majd működni ezek a szálláshelyek az idej nyártól kezdődően" - indokolta lapunknak Soproni a javaslatuk időzítését.

TÁLOS LŐRINC

Eredeti

(168 óra, 2021. május 06., csütörtök, 20+21. oldal)

Add ide a Digit!

Telekommunikációs gigászt épít a NER

Agresszív terjeszkedéssel nyitott Magyarországon a román-holland háttérű szolgáltató, ám idővel elfogyott körülötte a levegő. A kiutat egy gáláns ajánlat jelentette a számukra.

Váratlanul érte a távközlési és pénzügyi piac szereplőit a 4iG Nyrt. március végi közleménye: a korábban főleg informatikai fejlesztéssel-üzemeltetéssel foglalkozó vállalat egy előzetes megállapodás értelmében szeptember végéig megvásárolhatja a magyarországi Digi cégcsoportot a román RCS & RDS konzorciumtól. A megállapodásban nem is a 4iG részvétele a különös; a 2018-ban Mészáros Lőrinc érdekeltségébe, majd a "Mészáros jobbkeze" számító Jászai Gellért többségi tulajdonába került kormányközeli vállalat elképesztő ütemben és számos irányban terjeszkedik. Amióta felvették a Nemzeti Együttműködés Rendszerének ritmusát, szinte nincs olyan hét, hogy ne nyernének valamilyen többmilliárdos állami közbeszerzést, vagy ne jelentenének be egy-egy cégfelvásárlást.

A Digi Távközlési Kft. azonban számukra is túl nagy falatnak tűnhetett. A román konzorciumon keresztül a holland DIGI Communciations N.V. anyavállalathoz tartozó - ám végső soron a nagyváradi milliárdos, Teszári Zoltán érdekeltségének számító - Digi 2006 óta működik Magyarországon, és a 4iG-hez mérhető, bár komótosabb expanziót folytatott. A Digi közel húsz év alatt országos lefedettségű kábeltévé-, internet- és mobilhálózatot, műholdas szolgáltatást hozott létre, helyi műsorszóró cégük, az I-TV számos kisebb kábelszolgáltatóval szerződött, az Invitel 2018-as felvásárlása óta pedig 1,1 millió háztartást érnek el. A cég potenciálját jelzi, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság januári adatai szerint az előfizetéses csatornák és a szélessávú net szempontjából is a második legnagyobb szolgáltató a Magyar Telekom után.

Van az a pénz

A kft. tavalyi konszolidált árbevétele elérte a 70 milliárd forintot, és a 19 milliárdos EBITDA-t, azaz a kamatok, adók és értékcsökkenés levonása előtti nyereséget. Ehhez képest a 2020-at rekordnyereséggel záró 4iG 57,3 milliárdos konszolidált árbevételről és 5 milliárdos EBITDA-ról számolhatott be. Azaz a Digi növekvő, a Telekomot, Telenort és a Vodafone-t is megszorogtatni képes vállalat benyomását keltette - a bejelentés előtti napokban is hálózatbővítésről, további meghódított településekről számoltak be; így még furcsábbnak tűnhet, hogy egyszerűen kivonulnak a biztosan jövedelmező magyar piacról. Döntésüknek több magyarázata is lehet.

"Van olyan ár, amiért minden eladó" - említi a legkézenfekvőbb okot Török Lajos, az Equilor Befektetési Zrt. vezető elemzője, hozzátéve, őket is meglepte a bejelentés. A cégcsoportra akár 80-120 milliárd forintos ajánlat is érkezhett Török szerint, ám lapunknak hangsúlyozta, ez csak becslés; a konkrét összeg üzleti titok, talán a 4iG 2021-es pénzügyi jelentéséből következtethetünk majd az értékére. Az említett, akár 100 milliárdot is meghaladó vételár nem akadály Jászaiéknál - véli a vezető elemző -, a vásárló helyzete stabil, jelentős tartalékokkal rendelkezik, és kötvénykibocsátással, banki hitellel is finanszírozhatja a felvásárlást. Szavait mintegy megerősítette a 4iG többségi tulajdonosa, aki április 14-én a

Digi-akvizícióról a Portfolio.hu-nak azt mondta, újabb kötvényeket bocsáthatnak ki a jegybank Növekedési Kötvényprogramján keresztül, és gondolkodnak hazai vagy külföldi hitelfelvételen is.

A várható busás haszon mellett a romániai konzorciumnak más nyomós oka is lehet az értékesítésre. Bár az elmúlt évtizedekben a Digi komoly kábeltévés lefedettséget alakított ki Magyarországon, ebben már nem volt növekedési potenciál; a széles sávú net telepítésében utolérte, sőt le is hagyta őket a Magyar Telekom; a versenytársak idővel technológiai szempontból is kezdtek fölénybe kerülni a Digivel szemben. Kitorési lehetőséget a mobilpiac és a szupergyors 5G-szolgáltatás jelenthetett volna a vállalat számára, ám a frekvenciapályázatokon rendre elbuktak (erről mindjárt). Így a cégnek esélye sem maradt arra, hogy a Telekomhoz vagy a Vodafone-hoz hasonló univerzális szolgáltatóvá váljon. A kényszerpályára szorult szolgáltatót ezért célszerűbb lehetett jó áron eladni, mint versenyhátrányban életben tartani.

Ellenszélben

A Digi a kezdetektől komoly piaci ellenszélben terjeszkedett Magyarországon. A rossz antre részben agresszív árazásukkal magyarázható. A vállalat 2006-ban 34 csatornával, köztük egy nonstop pornóadóval tört be a magyar piacra, tévés csomagjukat pedig olyan olcsón - versenytársaik szerint önköltségi ár alatt - kínálták, hogy emiatt két kábeltélevíziós szövetség is vizsgálatot kért a Gazdasági Versenyhivatalnál (GVH) és a médiahatóság elődjének számító ORTT-nél. A GVH akkor még nem látott problémát az DigiTV működésében. A cég így tovább erősödhetett, budget szolgáltatásuk hónapok alatt lenyomta a nagy versenytársak árait, és a tönk szélére sodorta a kicsiket is.

"Azt kell látni, hogy a Digi nyomott árai miatt tíz éve folyamatosan csökkennek a tévé-előfizetési díjak; ez jóformán ellehetetlenítette a kisebb vidéki kábeles szolgáltatókat, amelyeknek választaniuk kell, hogy eladják vagy bérbe adják a hálózatukat" - magyarázta a helyzetet Ökrös Gergely, a Magyar Kábeltélevíziós és Hírközlési Szövetség (MKHSZ) elnöke. Ökrös szerint a kábeltévés cégek ugyanakkor idővel elfogadható munkakapcsolatot alakítottak ki a szolgáltató távközlési leányvállalatával, az I-TV Zrt.-vel. A Digi cége olcsón vásárolt műsorokat sugároz a szerződő kábeltévéken, a szolgáltatóknál pedig csekély, de kiszámítható nyereség marad, miután az előfizetői díjakból rendezték a számlát az I-TV felé.

Bár előre megjósolni nem lehetett volna, a Digi sorsát a 2018-as Invitel-fúzió körülményei pecsételték meg. A GVH az Invitel felvásárlásának előfeltételeként szabta meg, hogy a fent említett I-TV nem hosszabbíthat szerződést a helyi kábelszolgáltatókkal azokon a településeken, ahol az Invitel megvásárlása után a Digi-leányvállalatok kizárólagos műsorterjesztővé válnának. A GVH így akarta biztosítani, hogy a fogyasztók valóban választhassanak a szolgáltatók kínálatából. A Digi ebbe bele is ment, épp csak arról "felejtette" el tájékoztatni a versenyhivatalt, hogy a 23 bevallott település helyett valójában 89-nél volt átfedés az Invitel és az I-TV kínálatában.

A GVH ezért 2018. november 14-én (a dátum fontos lesz a későbbiekben) 90 milliós bírságot szabott ki a cégre "a vállalkozások összefonódására vonatkozó szabályok megsértése miatt". A fúzió ettől függetlenül lezárulhatott, az ekkor kiszabott bírság a későbbiekben is negatív következményekkel járt a társaság számára.

Ahhoz, hogy a Digi valóban az Ökrös Gergely említette óriássá nőhesse ki magát, a net és a kábeltévé mellett a mobilpiacból is jelentős részt kellett volna szereznie. Teszári Zoltán érdekeltsége minden eszközt bevetett, hogy negyedik meghatározó mobilszolgáltatóvá váljon Magyarországon, de így is csak részeredményeket tudtak elérni. A HWSW szakmai portál összesítése szerint a Digi Távközlési Kft. hatszor futott neki frekvenciapályázatoknak, ebből négyszer esélyük sem volt a győzelemre.

2014-ben és 2016-ban ugyan tudtak saját sávszélességet bérelni, elhúzódo hálózatfejlesztésük miatt azonban csak 2019-ben indították el 4G-mobilszolgáltatásukat, amelyet jelenleg közel 800 településen mintegy 170 ezer Digi-előfizető használhat. Bár ez nem kevés, nem komoly tétel a több millió fogyasztót elérő mobilszolgáltatók versenyében. A nagy ugrást a 900 és az 1800 megahertz-tartományban szerzett hangforgalmi sávok, valamint a főként üzleti szférában használható 5G-frekvenciasáv hozták volna meg a Digi Távközlési Kft.-nek - ám áthatolhatatlan falakba, különös tilalmakba ütközött a cég, valahányszor ezen a területen próbálkozott.

2019 júniusában úgy tűnt, hogy a Digi is licitálhat a tizenöt évre szóló használati joggal meghirdetett 5G-frekvenciák árverésén, hiszen megfelelt az NMHH júniusban közzétett előzetes pályázati követelményeinek. Aztán váratlan dolog történt: a hírközlési hatóság egy hónappal később módosította a feltételeket. Az NMHH új elvárásként megszabta, hogy a liciten nem vehet részt olyan cég, amelyet az elmúlt 24 hónapban vállalati összefonódások szabályainak megsértése miatt bírságotlakt meg - így aztán az Invitel-ügy miatt a Digi Távközlési Kft. el sem indulhatott az aukción.

Az esetet pikánsabbá teszi, hogy a HWSW portál (azóta sem cáfolt) információi szerint a Digi a Telenor felvetése nyomán zárták ki az aukcióról. A lap szerint a Telenor akkori vezérigazgató-helyettese a médiahatóság egyik konzultációján kifogásolta, hogy az összefonódásos szabálysértésre vonatkozó kritérium miatt nincs benne a pályázati kiírásban, ha az NMHH korábban egyszer már alkalmazta ezt. Július 18-án aztán ez a feltétel is szerepelt az 5G-tender véglegesített dokumentumában.

Kinek jó ez?

A nehezített pálya miatt a Digi magyarországi cége helyett a holland anyavállalat, a DIGI Communciations N.V. jelentkezett a tenderre. Az NMHH azonban ezt a társaságot is kizárta a pályázatból, mondván, a holland cég átadhatná magyar leányának a megszerzett frekvenciajogokat. Az anyacég perre vitte az ügyet, ám idén februárban a Kúria is jogszerűnek látta az NMHH döntését.

A kegyelemdőfés tavaly ősszel végül szintén az Invitel-bírság miatt érthette a Digi. A médiahatóság 2020. október 16-án hirdette meg a 900 és 1800 megahertzes frekvenciák 2022-ben felszabaduló blokkjaira kiírt pályázatot. A liciten induló cégek 2020. november 10-ig adhatták be jelentkezésüket. Az NMHH elvárásai között ezúttal is szerepelt, hogy nem jelentkezhet olyan cég, amely a megelőző 24 hónapban megsértette a gazdasági összefonódásra vonatkozó szabályokat - és pályázati feltételként szabta meg a legalább hároméves mobilszolgáltatói múltat is. A Digi viszont csak 2019 májusában indította el tesztüzemű mobilszolgáltatását, és a szabálysértési elvnek sem felelt meg, így megint nem lehetett ott a startmezőnyben.

Hogy a Digi kizorítása kinek érte meg, nyitott kérdés, a válaszok csak sejthetők. A Telenor 5G-ügyben tett "javaslata" a versenyjogi szabálysértések figyelembevételéről nem csak a Telenornak, de a Magyar Telekomnak és a Vodafone Magyarországnak is jól jöhetett, hiszen ezzel egy nagy étvágyú versenyzőt üthettek ki a tenderről.

A médiahatóság szerepvállalása mindenképpen különös: a pályázaton érdekelt szereplő érvelését fogadták el egy másik potenciális jelentkező kárára. A versenyhivatali bírság amúgy semmilyen kötelezettséget nem rótt az NMHH-ra, a médiahatóság saját döntésén múlt, hogy ezt figyelembe vette. Ráadásul az államnak és a lakosságnak is az az előnyös, ha többen indulnak egy liciten: az élesebb versenyhelyzet plusz tízmilliárdokat hozhat az államkasszáknak - a Media1 szakmai portál szerint három nagy telekommunikációs cég tavaly így is 128 milliárd forintot fizetett ki az 5G-s frekvenciák használati jogáért -, több piaci szereplő esetén pedig kedvezőbb díjakra és sokszínűbb kínálatra számíthatnak a felhasználók.

Az ügyben megkerestük az NMHH-t. A Telenor felvetéséről lapunknak azt válaszolták, hogy ez a normális eljárásrend része: egy tervezet elfogadása előtt konzultálni szoktak a piaci szereplőkkel, s az észrevételek a pályázati feltételeket is befolyásolhatják. A hároméves mobilszolgáltatói múltról szóló kritériumot - amelyet a Digi szintén nem tudott megugrani - pedig azért állították, hogy "megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező vállalkozások szerezzék meg a frekvenciákat, amelyek képesek akár több százezer új előfizető ellátására".

Ezek értékelhető szempontok, de arra nem adnak magyarázatot, hogy a médiahatóság miért tartotta távol éveken át a Digit az igazi mobilpiaci versenytől.

A témával a HSWS is foglalkozott tavaly szeptemberben; több opciót figyelembe vett, a külföldi háttérű Digi jelentette nemzetbiztonsági kockázattól a Deutsche Telekom és a magyar kormány lehetséges háttér-megállapodásáig. A legvalószínűbbnek azonban az állami einstandot tartotta a portál: azt, hogy hosszas és fokozatos kifárasztás után a Digi tulajdonosai kapnak majd egy "visszautasíthatatlan ajánlatot" a súlyosan sebzett magyarországi leánycégre, mely ajánlat a magyar gazdasági elit egyik prominens tagjától érkezik majd.

Úton a teljesség felé

Az idő ez utóbbi feltevést igazolta. Mint a Magyar Narancs Elkán Pétertől, a 4iG Nyrt. kommunikációs igazgatójától megtudta, a vállalat tavaly december végén kezdett tárgyalást a Digi magyarországi érdekeltségeinek megvásárlásáról. És hogy mi a célja a 4iG-nek a tévés szolgáltatóval? Jászai Gellért nemzeti mindenes techszolgáltatóvá formálná cégét, ehhez pedig forrást nem sajnálva vásárolják fel a profilba illő vállalatokat. A kisgömböc egyre hízik: a 4iG tavaly nyáron jelentette be, hogy az állami tulajdonú Antenna Hungária és New Space Industries Zrt. közreműködésével megalapítják a CarpathiaSatot, és 2024-ben magyar tulajdonú kereskedelmi műholdat állítanak Föld körüli pályára. Idén februárban a műholdas műsorterjesztéssel foglalkozó Hungaro Digital többségi tulajdonjogát vették meg az Antenna Hungáriától és a portugál társtulajdonostól.

"A vállalatok olyan portfólió kialakításán dolgoznak, amely a távközlési infrastruktúrától a mobiltávközlésen át a műholdas szolgáltatások, illetve a telekommunikációs szolgáltatások teljes spektrumát lefedik. Ebbe a portfólióba - számos együttműködési formában és kapcsolódási ponttal - jól illeszthető a Digi magyarországi operációja" - írta kérdésünkre Elkán, hogy miért tettek ajánlatot a Digi-cégcsoportra. A cég kommunikációs vezetője szerint nemzeti platformcégekben gondolkodnak, amely nemcsak itthon, hanem a Balkánon is szolgáltatásokat nyújtana. Arról, hogy a 4iG később elindulna-e az 5G-s frekvenciapályázatokon, Elkán Péter szerint korai nyilatkozni; jelenleg csak a vállalatok átvilágítása zajlik, a végleges Digi-szerződés a nyár végéig várható.

A Digi Távközlési Kft. anyacége tőzsdei jelenlétére hivatkozva nem akart megszólalni az ügyben, a Magyar Telekom, a Vodafone Magyarország és a Telenor Magyarország sem kommentálta a tervezett akvizíciót. Hasonlóan szűkszavúak voltak a Magyar Narancs által megkérdezett szakmai szereplők: hivatalosan nem reagált levelünkre a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület, egy piackutatási cég pedig arra hivatkozva nem válaszolt, hogy ők maguk is részt vesznek a felvásárlás előtti átvilágításában.

A bejelentés mindenestre így is figyelmeztetés a hazai telekommunikációs piac mamutjainak. Porondra lépett a "nemzeti" versenytárs, amely mindenből kéri majd a részét, terjeszkedésének pedig várhatóan nem sok jogi akadálya lesz; ahogy annak sincs, hogy megvegye a magyar Digi-csoportot. A 4iG ugyanis alapvetően informatikai cég, így nincs piactorzító hatása annak, ha felvásárol egy hírközlési vállalatot. Az előzetes megállapodás létrejötte pedig azt is kizárja, hogy annak véglegesítéséig vagy megszüntetéséig mások vételi ajánlattal kopogtassanak a Diginél.

A tervezett vételről megkérdeztük a Gazdasági Versenyhivatalt is; mint jelezték, hozzájuk még nem érkezett be a vételi igény, egy akvizíciót pedig csak akkor vizsgálnak felül, ha a felek ténylegesen is megegyeztek. Nem kapott jelzést a felvásárlás szándékáról az NMHH sem, ám levelükben hangsúlyozták: "hírközlésjogi, piacszabályozási szempontból az akvizícióknak a piaci erő átvitele szempontjából lehet majd a későbbiekben jelentősége, ha mindkét fél hírközlési szolgáltató". Vagyis akkor, ha a 4iG a Digi sikeres megvásárlása után egy távközlési versenytársat szemelne ki magának. Az Equilor vezető elemzője a közeljövőben nem vár ilyen fordulatot, de nem is tartja kizártnak: Török Lajos szerint lehetséges, hogy a 4iG középtávon a cseh többségi tulajdonú Telenor Magyarországot is célba veszi. A magyar Telenor-vállalat tulajdonrészének negyedét 2019-ben százmilliárd forintért vásárolta meg az állami háttérű Antenna Hungária Zrt, a Telenor-torta nagyobb részéért pedig később Jászai Gellérték is bejelentkezhetnek a "nemzeti platformépítés" jegyében.

A Telenor Magyarország 75 százalékát a cseh PPF mamutvállalat birtokolja, amelynek multimilliárdos tulajdonosa, Petr Kellner a közelmúltban helikopter-balesetben hunyt el - a magyar Telenor-leány sorsáról így Kellner örökösei dönthetnek. Lapértésülés szerint az Antenna Hungáriának egy esetleges eladás esetén elővásárlási joga lehet az itteni Telenor többségi tulajdonjogára is.

Koncz Tamás

[Eredeti](#)

(Magyar Narancs, 2021. május 06., csütörtök, 15+16+17. oldal)

Nívó

Tegnap vihar és az előrejelzések szerint holnap ismét vihar és ilyenkor csöstül jönnek a nem várt áldások, persze idézőjelben mondtam, és a problémák, például, ha valakinek egy társasház előtt parkoló autójára rádől a kertből egy fa és jól össze is töri. Ilyenkor vajon ki fizeti a révészt? Aztán, sokan rutinból a saját vállalkozásuk vagy cégük nevére állíttatják ki a vásárolt termék számláját, nincs is ezzel semmi baj, egészen addig, míg nem romlik el az adott termék. Azt viszont már sokkal kevesebben tudják, hogyha vállalkozásként vásárol valaki, akkor milyen fogyasztói jogok vonatkoznak rá, mert azért annyit előjáróban elmondok, hogy egyáltalán nem ugyanazok, mint a magánszemélyekre. Érdemes lehet talán mérlegelni, ezért is fogunk ma beszélni róla. Aztán, szavatosság. Azt már nagyon jól megtanulták a drága hallgatók, illetve a fogyasztók, hogy szavatosságnál nekünk, vagyis a fogyasztóknak kell bizonyítani azt, hogy jogos a reklamációjuk, de valamiért mégis elakadnak, mert hogy egy csomó lépést nem tudnak. Ha lesz idő, erről is szó lesz. Aztán megint a Novis. Nyilván sokan emlékezhetnek arra, hogy a Magyar Nemzeti Bank már közel két éve megtiltotta ennek az egyébként szlovák biztosítónak a magyarországi tevékenységét, vagyis azóta egyetlen szerződést sem köthettek nálunk, hozzáteszem, szerencsére. Most ugyanis újabb aggasztó hírek érkeztek és miután közel 20 milliárd forintnyi befektetése lapul honfitársainknak ennél a cégnél, sokan érintettek lehetnek itthon is. Hogy mit csináltak, illetve hogy mit nem, azt rövidesen elmondjuk, de legfőképpen arról is szó lesz, legalábbis reményeim szerint, hogy mit lehet, érdemes tenni annak érdekében, hogy ne úszhasson el a pénzünk. És végül végre, akár egy évre is lakat alá kerülhetnek a problémás vagy inkább én

azt mondom, tisztességtelen, hamisított, tiltott módon gyártott termékeket kínáló webshopok. Két hatóság összefogásának köszönhetően az egyik legérzékenyebb területen, az élelmiszerpiacon kötődött az egyezés, mindjárt be is avatjuk önöket a részletekbe. Címkék: Parragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő, fogyasztói jogok érvényesítése, fogyasztó, magánszemély, vállalkozás, panaszok, saját cége nevére vásárol bármit, jótállási jogai nincsenek, cég cégtől vásárol, csak szavatossági jogok, dr. Pleva György élelmiszer- és takarmánybiztonsági igazgató, NÉBIH, megállapodás, hírközkési hatósággal a NÉBIH, csaló webshopok letiltása, tisztességtelen, hamisított, tiltott módon gyártott termékek, jóhiszemű emberek becsapása, élelmiszer terület, jogsértés lista, megjelenő élelmiszerek, élelmiszerbiztonsági vagy hamisítási okkal forgalomból kivont termékek, Binder István felügyeleti szóvivő, Magyar Nemzeti Bank, Novis, biztosítások kötése, törvénytelen, működés megtiltása, szlovák nemzeti bank, figyelmeztetés.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2021. május 06., csütörtök, 14 óra)

Nagy a baj, ecetes vízben áztatják, majd frissként adják el a húst

A megvételre kínált húsok 40 százalékaival gond van az ukránoknál.

Az ukrainai boltokban, piacokon megvételre kínált húsok mintegy 40 százaléka rossz minőségű, írta a karpathir. com ukrán nyelvű sajtóorgánusra hivatkozva. A gyenge minőség oka, hogy megsértik a tárolás szabályait, de gyakori eset, hogy ecetes vízben áztatják, és frissként adják el a mélyhűtőből kivett, és ki tudja hányszor kiolvasztott húsokat. Larisza Bal-Prilipko élelmiszerbiztonsági szakértő, egyetemi tanszékvezető azt mondta: 0 és 4 fok közötti hűtés mellett legfeljebb 1-3 napig szabad tárolni a húst. Vákuumcsomagolásban sem tovább öt napnál. A kereskedők azonban semmibe veszik ezt az előírást. Gyakorta előfordul, hogy megtévesztik a vásárlókat, mert nem azt a terméket adják el, amit azok szeretnének. Comb helyett lapockát kapnak, vagy marhahús helyett olcsóbb sertéshúst sóznak rá a vevőre. A fogyasztóvédők állítása szerint tanácsosabb a szupermarketekben vásárolni, mert azok nagyobb felelősséggel viseltetnek az árusított termékek minősége iránt. -

[Eredeti](#)

(index.hu, 2021. május 06., csütörtök)

Kivonul a Commerzbank

A Commerzbanknak magyar részlege, itt van Magyarországon is, de már nem sokáig. És ahhoz képest, hogy milyen pici, akár komoly verseny is lehet. Viszont elég furcsa körülmények között jelentette be a távozását, vagy hirdette meg magát és nem lehet tudni, hogy most akkor bankot vesznek majd a vevők, vagy széthordják az értékeit.

Műsorvezető: - Most viszont itt van Brückner Gergely a telex.hu újságírója. Jó reggelt. Szia.

Brückner Gergely (újságíró, telex.hu): - Jó reggelt. Sziasztok.

Műsorvezető 2: - Szia. Jó reggelt.

Műsorvezető: - Commerzbankról beszélünk, beszélgetünk. Szoktunk, de általában a külföldi tőzsdei rovatunkban, hogy éppen a Commerzbank a német tőzsdén miket művel. Hát, általában rossz hírek érkeztek róluk.

Műsorvezető 2: - Igen, azt akartam mondani, hogy éppen miért esik egy méreleteset.

Műsorvezető: - Igen, de most nem erről beszélünk, mert van a Commerzbanknak magyar részlege, itt van Magyarországon is, de már nem sokáig. És ahhoz képest, hogy milyen kicsi, akár komoly verseny is lehet. Viszont elég furcsa körülmények között jelentette be a távozását, vagy hirdette meg magát és nem lehet tudni, hogy most akkor bankot vesznek majd a vevők, vagy széthordják az értékeit. Na, szóval, mit nyomoztál le az ügyben?

Brückner Gergely: - Igen azt hiszem, hogy a bevezetőtökben is van összefüggés. Tehát, hogyha nem lenne gyakori az hogy a német anya bankkal, ami azért egy globális intézmény, de mégsem az első ligás, top nagybank játékos, ne lennének problémák, akkor lehet hogy nem alakítaná át a csoportszerkezetet, de valóban több helyen változást jelentett be a Commerzbank. A legtöbb helyen egyébként valamifajta olyan összeszervezést, olyan kivonulást, amikor az ügyfeleket más országban, de ugyanúgy megtartva kiszolgálják őket. Magyarországon azonban azt jelentette be, hogy eladó a bank, ráadásul záros határidőn belül, ami bizonyos szempontból ugye, azért volt furcsa, mert nyilván lehet eladni egy leányvállalatot. Csak azt inkább fű alatt, halkabban megszervezve szokták elkezdni, mert ez egyfajta felhívás keringőre. Ugye, ilyenkor mind az ügyfelek, mind az alkalmazottak, mind a versenytársak tudják azt hogy érdemes elcsábítani a jobb munkatársakat, akár rámenni az ügyfelekre. És persze lesz, aki majd megpróbálja megszerezni magát a bankot is. Ott leginkább az a kérdés, hogy egy olyan bank amit alapvetően német ügyfelei kísérnek el, vagy a banki kíséri el az ügyfelei külföldre, az milyen vevőhöz - nem azt mondom, hogy megy át, mert akkor inkább az a kérdés, hogy hol marad ott. Tehát, hogy hol lenne nagyobb a lemorzsolódás, hol pedig kisebb. És nyilván ilyen szempontból én arra gondoltam, hogy nagyobb esélye van egy olyan vevőnek megőrizni az értékeket, amelyiknek a működése alapvetően hasonlít rá. Hát, itt inkább külföldi háttérű, nemzetközi bankcsoportokra gondolok. És, ráadásul azokra, akik Magyarországon vannak, mert ugye azért itt egy maximum másfél százalékos piaci részesedéssel bíró szereplőről beszélünk. Erre nem valószínű hogy bejönne egy új bank. Ez megint egy érdekes kérdés, mert ha viszont nem jön be egy új bank, akkor amit a Commerzbank el szeretne adni annak bizonyos elemei nem olyan értékesek. Például, maga a banki licence, hiszen annak, aki itt van, annak van. Tehát, egy ilyen összetett helyzet volt és én ezen mentem végig, hogy akkor melyik játékos érdeklődhet. Ki az, aki jobb eséllyel indul, nagyjából erről szólt ez a cikk.

Műsorvezető: - Most a magyar bankoknak, vagy a magyar tulajdonú bankoknak nem nagyon illik ezek szerint a portfóliójába. Elsősorban német ügyfeleket kiszolgáló Commerzbank, ha jól értem.

Brückner Gergely: - Ha elindulunk a bankokon egyesével, akkor azért itt is különböző a helyzet. Tehát, mondjuk a legnagyobb szereplőnek, az OTP-nek azt gondolom, hogy azért mégis illik, mert ugye azért egy nemzetközi bankcsoportról van szó. Tehát, elfogadják az ügyfelek, és azért mindig ugye a lakossági, a hagyományos lakossági portfólióban nagyobb a piaci részesedése. Erősebb a bank, egy erősen vállalati portfólióval rendelkező ráadásul olyan specialitásokban, mint ez a documentary business, amikor ilyen bankgaranciákkal üzletelnek a bankok. Tehát, ebben erős a Commerzbank. Ez egész jól kiegészítheti a Commerzbank az ő tevékenységét. Hát, ugye azt nem tudom, hogy a GVH mennyire ráncolná a szemöldökét,

hogya piacvezető egy újabb bankot venne. A többiekénél kevésbé érzem indokoltnak. A Bankholdingnál egyrészt azt gondolom, hogy ugye háromban integrálása az önmagában is egy rendkívül nehéz feladat. Nem hiszem, hogy fűszereznék azzal, hogy egy negyediket is integrálnak, és... nem akarok rosszmájú lenni, de azért azt hiszem hogy ott az ügyfélmegtartás sem lenne annyira sikeres. És a többi, mondjuk, klasszikusan magyar banknál - gondolhatunk a Magnetre, vagy a Gránitra - azért azt gondolom... Igen, tehát, van amikor a kis hal megeszi a nagy halat, de, hát azért általában nem a sneci eszi meg a, nem tudom, a pizstrángot.

Műsorvezető: - És akkor inkább Erste-Raiffeisen vonal? Mármint akkor a német?

Brückner Gergely: - Hát, még sokan maradnak. Tehát, én azért az OTP-t nem felejteném ki ebből a felsorolásból. Az Unicreditet, a KBC-t, a Raiffeisent, az Erstét egyértelműen. A CIB-nél azt gondolom, hogy ott egy, oda is abszolút illene, de ott azt gondolom, hogy kicsit más az anya banki hozzáállás. Tehát, én a KBC, Raiffeisen, OTP, Unicredit négyest soroltam a legesélyesebb pályázók közé. És akkor utánuk az Erstét, illetve a CIB-et. Aztán lehet olyan meglepetés, hogy valaki bejön azok közül, akikre én nem gondoltam. Én külön taglaltam a Sberbanknak a helyzetét, amely régóta és talány, mert ugye így nem éppen acélos a bank. Ki kéne találniuk, hogy akkor teljesen kifelé, vagy egyszer vesznek egy nagy lendületet és megpróbálnak egy nagyobb bankot építeni a különböző tagországokban. Tehát, azért ő velük is lehet számolni, csak róluk nagyon ritkán hallunk színes vagy akvizíciós híreket itt a regionális bank mezőnybe. Tehát, vannak játékosok, és persze azért teljesen nem lehet ott kizárni, hogy esetleg valaki így akarja megvetni a lábát a magyar bankpiacon, de nagyon régóta méretgazdaságossági problémákkal küzdenek a magyar bankok. Ugye, nagyon sok a teher, akár csak a szabályozási teher, az informatikai teher. Nagyon alacsony a zéró kamatok világába a kamatjövedelem. Most épp egy kicsit persze ez pont jobb, részben majd a moratórium után, részben egy kicsit emelkedtek a kamatfelárak. Tehát, én azért leginkább valóban az előbb említetteket tartom esélyesnek

Műsorvezető: - Igen, azért mégis a hallgatóknak azért fönnakadhat a szemük, hogy oké, küzdenek a bankok. Mérethatékonyság, rengeteg fejlesztést kell most végrehajtaniuk egyszerre. Leköti az energiákat, satöbbi, satöbbi. Mindenki azt mondja, hogy konszolidációra van szükség, ezt látjuk is. Elindult, oké, hogy állami ráhatásra végül is, de valahogy egyszázalékos részesedésű bankról van szó és mégis egymilliárdos profitja van, és ezzel még a gyengébb profitabilitású bankok közé tartozik a Commerzbank. Azért azt sokatmondó nem?

Brückner Gergely : - Igen nagyon érdekes, mert ugye, úgy is lehet számolni a bankok tevékenységét, hogy profit, és akkor szép álmokat látunk. Aztán ugye, úgy is lehet, akár eszközarányos, tehát főleg a tőke költséghez viszonyított profitot tekintve nagyon kevés az olyan bank, amire azt lehet mondani hogy értéket teremt, és nem értéket él fel mostanában. Ez persze nemzetközi szinten is igaz. Tehát, hogyha megnézzük a vezető olasz bankokat, de akár általában vezető európai bankokat, akkor nagyon soknak a saját tőkéje alatt van a kapitalizációja. Érdekes összevetés, hogy ez a Commerzbank 50 országban van jelen, egy baromi nagy német szereplő. Hát, olyan híre van globálisank hogy tényleg egy ismert bank, és fele annyit ér, mint az OTP. Tehát, a teljes, a teljes bank. Tehát, nagyon le vannak... A regionális bankok még relatíve értékesek, mármint most arányosan mondom. Tehát, saját tőke vagy könyv arányosan, de nagyon, nagyon megcsappant vonzerejű biznisz a bankvilág. Igaz, pont ebben a nagy tőzsdéi rotációban, amit most élünk meg, hogy ugye az amerikai technológiai papírok helyett értékelődnek fel a ciklikus iparágak. Azért ebben az energiacégek mellett a bankok is azt hiszem, hogy egy kicsit elkezdtek felértékelődni. De, nem olyan szépek az összesített számok.

Műsorvezető: - Az benne van a pakliban, hogy hasonlóan az Aegon eladásához, egyszer csak teszem azt, jön egy vevő, most tényleg csak hasra ütök, hogy valamelyik külföldi tulajdonú bank, és akkor ismét a magyar állam úgy dönt, hogy hát akkor ez nekem nem tetszik és megvétőzm. Vagy pedig ez tisztább, tehát itt most nem annyira lehet a háttérben olyasmi, hogy esetleg magyar szereplő is szemet vetne a bankra is így avatkoznak be a piaci folyamatokba?

Brückner Gergely: - Én azt gondolom, hogy a magyar bankok talán jobban, mint a magyar biztosítók azért valamennyire az állam barátai, vagy együttműködő partnerei különböző programokban. Valamennyire szervesebb az együttműködés is, és valóban kisebb szereplő. Tehát, ugye biztosítóknál inkább érzi úgy az állam, hogy nagyon ritka az, amikor egy ekkora piaci szereplővel, tehát, be lehet rá köszönni. Sokkal meghatározóbb az Aegon a biztosítói piacon és a biztosítói piacon még nem volt jelentős a magyar tulajdon, vagy az első négy szereplőbe nem magyar háttérű cégek voltak. Úgyhogy, én azért másnak érzem ezt a helyzetet. Én nagyon meg lennék lepve, nem hiszem, hogy mostantól azért ez egy állandó precedens lesz, hogy minden tranzakcióba beletromfol valamilyen módon az állam. Magyarországon vagyunk, semmit nem lehet kizárni. Én azt gondolom hogy le fog menni szépen ez a deal, és aki megveszi, akkor az majd elkezd bíbelődni azzal a portfólióval és megpróbálja megtartani a elsősorban az ügyfeleket, mert sajnos azért a Commerzban munkatársai arra gondolhatnak, hogyha egy hazai szereplő veszi meg ezt a bankot, akkor azért a szinergiákat ki szeretné majd használni.

Műsorvezető: - Oké. Világos, Gergő. Nagyon szépen köszönjük. Szép napot. Jó munkát kívánok.

Brückner Gergely : - Nektek is. Sziasztok

[Eredeti](#)

(Jazzy Rádió, 2021. május 06., csütörtök, 07 óra)

Elmosogatott, majd újrahasznált mintavételi eszközökkel buktak le

Egy gyógyszeripari vállalat több alkalmazottját is letartóztatták Indonéziában, miután állítólag használt koronavírus mintavételi eszközöket mostak el és adtak tovább használatra. A kép illusztráció! - Forrás: India Today A rendőrség szerint egy medani repülőtéren akár 9000 utast is tesztelhettek az újrahasznált eszközökkel, ezért az állami tulajdonú Kimia Farma vállalat a hírek szerint most egy esetleges perrel nézhet szembe, amelyet az utasok nevében indítottak. A tesztelések már-már rutinszerűvé váltak a reptereken a koronavírus-járvány kezdete óta, a helyi rendőrség szerint azonban a csalás már tavaly december óta zajlik az észak-szumátrai Medanban található Kualanamu repülőtéren. Az utasoknak negatív tesztet kell produkálniuk, ha repülni akarnak, a repülőtéren pedig adott a lehetőség a helyszíni tesztre, azonban a repülőtéri hatóságok a Kimia Farma által szállított antigéngyorsteszt-készleteket használták. Miután az utasok panaszkodtak, hogy hamis pozitív tesztteredményt kaptak, a rendőrség a múlt héten egy beépített rendőrt küldött, aki utasnak adta ki magát - adta hírül a Detik helyi hírportál. Amikor a férfi kenetet vett, és pozitív tesztteredményt kapott, a rendőrök rajtaütöttek a teszt helyszínén, ahol egy használt, újrahasznosított tesztkészletet találtak. A múlt héten öt Kimia Farma alkalmazottat - köztük a cég medani vezetőjét - tartóztattak le. A gyanúsítottakat azzal vádolják, hogy megszegették az

egészségügyi és a fogyasztóvédelmi törvényeket, amikor a mintavételi pálcikákat elmosták és újracsomagolták eladásra. A helyi média szerint a hatóságok 23 tanú jelentését gyűjtötték össze, és jelenleg is vizsgálják, hogy a csalásból származó nyereséget - amely becslések szerint mintegy 1,8 milliárd rúpia (37 millió forint) - az egyik gyanúsított pazar házának építésére használták-e fel. A Kimia Farma, amelynek székhelye a fővárosban, Jakartában van, azóta elbocsátotta az érintett alkalmazottakat, és ígéretet tett a belső ellenőrzések szigorítására. A héten két ügyvéd, akik az elmúlt hónapokban gyakran repültek a Kualanamu repülőtéren keresztül, azt mondták, hogy be akarják perelni a Kimia Farma vállalatot. Egy kollektív perben 1 milliárd rúpiát szeretnének kapni minden egyes utas után, akit a csalás áldozata lett - írja a South China Morning Post. (liner. hu) Címkék: Indonézia KORONAVÍRUS csalásújrahasznált eszközök koronavírus mintavételi eszközök Külföld - Híres ember

[Eredeti](#)

(civilhetes.net, 2021. május 06., csütörtök)

Csúcsokat döntenek a webáruházak

Márciusban 62 százalékos éves alapú növekedéssel már mintegy 140 milliárd forintot tett ki az online forgalom - mutatott rá Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium kereskedelem-politikáért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkára. Egy év alatt háromszor múlta felül minden korábbi teljesítményét az internetes és csomagküldő értékesítés Magyarországon. A tavaly áprilisi 114 milliárd forintos csúcsot a novemberi 137 milliárd forint múlta felül.

Ugyanakkor a kiskereskedelmi költség márciusban 1,5 százalékkal, naptárhatástól megtisztítva 2 százalékkal csökkent a Központi Statisztikai Hivatal friss adatai szerint, a lejárat immár nyolcadik hónapja tart. Az élelmiszerüzletekben 2 százalékkal, a nem élelmiszerkiskereskedelemben 5,9 százalékkal mérséklődött a vásárlási kedv, viszont az üzemanyag-kiskereskedelemben 2,1 százalékkal nőtt az értékesítés. Az első negyedévben 3,2 százalékkal kevesebbet költött a lakosság.

A gyenge fogyasztási adatok miatt a GDP az első negyedévben 1 százalék körüli mértékben zsugorodhat 2020 utolsó negyedévéhez képest, vagyis a kilábalás végül mégis W alakú lett - mondta Virovác Péter, az ING Bank vezető elemzője. Érdemi pozitív meglepetést okozott a kiskereskedelem 1,5 százalékos márciusi visszaesése, a februári 5,6 százalékos csökkenés után - jelezte Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője. Az áprilisi növekedés viszont kiemelkedő lehet, de az élelmiszerboltok bevételeinek felfutását még a vendéglátóhelyek fokozatos nyitása hátráltathatja.

Az online csatorna 62 százalékkal erősödött

A képen a Spar logója látható

K. R.

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2021. május 07., péntek, 5. oldal)

Bezárhatják a problémás webshopokat

MAGYARORSZÁG Az online értékesítési csatorna előretörésével az ellenőrző hatóságok egyre több olyan honlapot találnak Magyarországon, amelyek hamisított, tiltott módon előállított vagy forgalomba hozott terméket kínálnak eladásra.

Bezárhatják a problémás webshopokat

ELLENŐRZÉS Az online értékesítési csatorna előretörésével az ellenőrző hatóságok egyre több olyan honlapot találnak Magyarországon, amelyek hamisított, tiltott módon előállított vagy forgalomba hozott terméket kínálnak eladásra. Mivel a csalók ellen a hatóságok közti összefogással lehet a legeredményesebben fellépni, az összehangolt munka érdekében együttműködési megállapodást kötött a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). Az összefogásnak köszönhetően akár egy évre zárolhatók lesznek a problémás webshopok.

Az NMHH kommunikációs igazgatóságának tegnapi közleménye szerint az élelmiszerlánc-biztonság területén is egyre nagyobb kockázattal jár az online értékesítés. A Nébih munkatársai munkájuk során többek között nem engedélyezett állatgyógyászati, illetve engedélyköteles termékek, szolgáltatások kínálását és vényköteles készítmények vény nélkül forgalmazását is tapasztalták már. A szakembereknek emellett rendszeresen kell eljárniuk emberi egészséget veszélyeztető, illetve a termék lényeges tulajdonságára vonatkozóan félrevezető tájékoztatással kísért élelmiszereket - köztük étrend-kiegészítőket - árusító weboldallal szemben.

MW

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2021. május 07., péntek, 1+7. oldal)

Divat a zöld, de...

A környezetbarát, újrahasznosított, csomagolásmentes termékeket árusító üzleteket szeptember végéig ellenőrzik. Elsősorban a megtévesztő, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat után kutatnak a boltokban, webáruházakban.

Az országos ellenőrzés-sorozatban főként az élelmiszerek, ruházati és háztartásvegyipari cikkek környezetkímélő, fenntartható jellegére vonatkozó állítások valóságtartalmát vizsgálják - tájékoztatott az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM). Egyre többen választják a környezettudatos életmódot, így folyamatosan nő a kereslet a bio- vagy organikus, újrahasznosított, csomagolásmentes termékek iránt. Ezzel a vállalkozások is tisztában vannak, ezért kereskedelmi kommunikációjukban egyre hangsúlyosabban jelennek meg a zöld állítások. A cégek úgy igyekeznek vonzóbbá tenni a termékeiket, hogy azokat környezetbarátnak vagy gyorsan lebomlónak állítják be - időnként azonban valótlanul. Uniós felmérés szerint a tagállami fogyasztóvédelmi hatóságok ellenőrzései során az efféle állítások 42 százaléka bizonyult túlzónak, megtévesztőnek vagy hamisnak - ismertette a közlemény.

Pedig a termékre vonatkozó minden jelzésnek megalapozottnak kell lennie. Csak olyan tulajdonságokra lehet hivatkozni a hirdetésekben, a csomagoláson, melyekkel az áru tényleg rendelkezik. A termék fenntartható előállítására enged következtetni, ha azon levelet, fát, folyót vagy a tiszta környezetre utaló grafikát, fotót, illusztrációt helyeznek el. E képi megjelenítések is alkalmasak lehetnek a fogyasztók megtévesztésére. Még hajmeresztőbb módon élnek vissza a vásárlók bizalmával a tanúsító szervezetek logóit jogosulatlanul használó cégek.

Az ITM által elrendelt vizsgálatban a hagyományos és online kereskedelemben is ellenőrzik a környezetvédelemmel kapcsolatos állításokat. Ha egy cég nem tudja hitelt érdemlően igazolni zöld állítása valóságtartalmát, akkor - a jogsértés súlyához igazodva - akár több százmillió forintos bírság is kiszabható rá tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt. A tárca várhatóan októberben összegzi az április végén megkezdett országos ellenőrzés tapasztalatait.

A minisztérium a célzott ellenőrzések mellett a fogyasztóvédelmi szabályozásban is érvényesíti a fenntarthatósági szempontokat. A termék árához igazodó, akár két-három éves jótállási idő tartósabb cikkek gyártására, forgalmazására ösztönözhet. Januártól a jótállási jegy digitális formában is kiadható, az előírt adattartalom szerepeltetése esetén kiváltható az elektronikus számlával. A garanciális ügyintézés papírmentesítése mellett a nyártól új termékkörökhöz is kötelező lesz használati útmutatót adni, amit elegendő egy internetes link közzélével elérhetővé tenni, nem kell papírra nyomtatni.

hogyan

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2021. május 07., péntek, 32. oldal)

Nem tudni, hogy derül ki, hogy valakinek érvénytelenítették a védettségi igazolványát

Még nem tudni, pontosan hogyan derülhet ki, mondjuk egy étteremben, hogy érvénytelenítették valakinek a védettségi igazolványát, állítja az RTL Klub Híradója.

A Miniszterelnökséget vezető miniszter a csütörtöki kormányinfón jelentette be, hogy azoknak érvénytelenítik, akik nem adják be maguknak a koronavírus elleni oltás második dózisát. Az országos tisztifőorvos arra biztat mindenkit, hogy a második oltást is adassa be, mert a teljes védettség így alakulhat ki.

(24.hu 2021. május 7., péntek)

Amerika ismét klímacsúcsot rendezett

Az, hogy az USA ismét klímacsúcsot rendezett, több szempontból is nagy jelentőségű esemény. Az egyik legnagyobb szén-dioxid kibocsátóként korántsem mindegy a világ jövője számára, milyen klímapolitikát követ az ország. A találkozó megrendezésével pedig az új

amerikai elnök kinyilvánította elkötelezettségét a környezetvédelem iránt, ami elődjére nem volt jellemző.

Joe Biden amerikai elnök egyik első intézkedései között volt, hogy az országot visszavezette a párizsi klímaegyezménybe. A klímaváltozás elleni harc részeként pedig az új elnök negyven ország vezetőjét hívta meg egy április végén kezdődő, kétnapos „találkozóra”, amelynek célja a novemberi ENSZ-klímakonferencia előkészítése és a gazdasági nagyhatalmak meggyőzése az ambiciózusabb klímavédelmi célkitűzések nélkülözhetetlenségéről. A találkozót videokonferencián rendezték meg, ehhez Kína mellett Oroszország is csatlakozott, ami azért kiemelt jelentőségű, mert a Nemzetközi Energiaügynökség szerint Kína, az Egyesült Államok, India és Oroszország a legnagyobb szén-dioxid-kibocsátók a világon.

Ambiciózus célok

Ha megnézzük az egyes országok vezetőinek vállalásait, meglehetősen ambiciózus célokat látunk. Fontos azonban, hogy ne csak a vállalt csökkentési arányokat nézzük, hanem a bázisnak tekintett évet is. Az európai országok jellemzően 1990-et tekintik bázisnak, ami alacsonyabb érték, mint például a 2005-ös, tehát az ehhez képest vállalt ugyanakkora csökkentés valójában ambiciózusabb célt jelent.

A házigazda amerikai elnök közölte, hogy országa 2030-ig minimum 50 százalékkal csökkenti az üvegházhatású gázok kibocsátását a 2005-ös szinthez képest.

Szuga Josihide japán miniszterelnök bejelentette, hogy országa 2030-ig 46 százalékkal szeretné csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását a 2013-as szinthez képest, a szigetország 2050-ig szeretne karbonsemlegessé válni.

Justin Trudeau kanadai kormányfő bejelentette, hogy országa az évtized végéig 40-45 százalékkal csökkentené a kibocsátást a 2005-ös szinthez képest. A cél a klímasemlegesség elérése 2050-re.

Boris Johnson brit miniszterelnök közölte, hogy 2035-ig legalább 78 százalékkal szeretné csökkenteni országának károsanyag-kibocsátást az 1990-es szinthez képest.

Angela Merkel német kancellár rámutatott, hogy Németország 40 százalékkal csökkentette az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest, és ezt az utat kívánják tovább folytatni.

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke elmondta, hogy az ipar mellett az épületekre és a közlekedésre is ki fogja terjeszteni az Európai Unió a jövőben a szén-dioxid-kibocsátás kereskedelmi rendszerét. Az Európai Unió ráadásul az amerikainál is ambiciózusabb célt tűzött ki közvetlenül a csütörtöki konferencia előtt: 2030-ig 55 százalékkal akarja csökkenteni a károsanyag-kibocsátást, mégpedig az 1990-es mutatókhoz képest.

Charles Michel, az Európai Tanács elnöke közölte: az EU mintegy 100 milliárd dollárt fog mozgósítani a klímaváltozás elleni küzdelem finanszírozására.

Hszi Csin-ping kínai elnök elmondta, hogy Peking a szénfelhasználás csökkentésébe kezd a 2026 és 2030 közötti időszakban, illetve jelezte, hogy készek együttműködni az Egyesült Államokkal a klímaváltozás elleni küzdelemben. A bejelentés szerint Kína energiamixében idén 56 százalék alá kívánják leszállítani a szénalapú energiatermelés részesedését, de az országban – a világ nagyobb gazdaságai közül szinte egyedül – még napjainkban is adnak ki engedélyeket újabb széntüzelésű erőművek építésére.

Vlagyimir Putyin orosz államfő kiemelte, hogy Moszkva kész kedvezményeket adni a tiszta technológiákba befektető külföldi vállalatoknak, és nemzetközi együttműködést javasolt a károsanyag-kibocsátás valamennyi típusának nyomon követésében.

Jair Bolsonaro brazil elnök kijelentette, hogy Brazília gazdasága 2050-re klímasemlegessé fog válni. A korábbi vállalásban még 2060 szerepelt céldátumként, s egyes elemzők szerint az államfő szavai azt mutathatják, hogy álláspontja változóban van a klímavédelmet illetően.

Mun Dzse In dél-koreai elnök arról számolt be, hogy Szöul jelentősebb klímacélokat fog elfogadni év végéig, s többé nem fogja új szénerőművek építését finanszírozni más országokban.

Narendra Modi indiai miniszterelnök a zöld energia melletti elkötelezettségét hangoztatta, mondván, ezt az is bizonyítja, hogy 2030-ra 450 gigawattnyi megújuló energiát terveznek előállítani a dél-ázsiai országban.

A szén-dioxid kibocsátás ára és a G20 felelőssége

A Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatója, Krisztalina Georgieva is részt vett a találkozón, ő nemzetközi karbon-küszöbár elfogadására szólította fel a világ húsz legnagyobb gazdaságát tömörítő G20 csoportot. Szerinte ez segíthetné a megállapodás tető alá hozását a szén-dioxid-kibocsátás árképzéséről, ami elengedhetetlen a klímaváltozás elleni hatékony küzdelemhez. Hangsúlyozta, hogy a szén-dioxid-kibocsátás átlagos ára most globálisan mindössze körülbelül 2 dollár tonnánként, a 2015-ös párizsi klímaegyezményben rögzített célok eléréséhez azonban ezt 2030-ra legalább 75 dollárra kellene emelni.

Akik szerint mindez kevés

A klímacsúcson egy 19 éves aktivista is felszólalt. A Fridays for Future mozgalom aktivistája, Xiye Bastida a fiatalság nevében követelte, hogy ne fektessenek több pénzt fosszilis tüzelőanyagokba, állítsák le a fosszilis tüzelőanyagok kitermelését és a kőolajvezetékek építését. Ezenkívül egy átfogó és nem Európa-centrikus klímatantern kialakítását szorgalmazta, külön kitérve a klíma-igazságosságra (climate justice), a környezeti rasszizmusra, zöld karrierlehetőségekre és a fenntartható életmódra, legfőképpen pedig azt, hogy már 2030-ra csökkentsék nettó zéróra a szén-dioxid-kibocsátást, ne csak 2050-re.

A találkozó kapcsán megszólalt Greta Thunberg is, szerinte a klímacsúcson felvázolt tervek szépen hangzanak, de a szén-dioxid-kibocsátás számos tényezőjét kihagyják a számításaikból, és a kitűzött célokat még gyerekcipőben is alig járó, negatív kibocsátást lehetővé tevő technológiákra alapozzák. Persze, a jelenlegi, elégtelen célkitűzések is jobbak a semminél, de ezzel nem lehet megelégedni – tette hozzá. Mi pedig bízunk benne, hogy a világ vezetői valóban komolyan is gondolják a bejelentett változásokat és célokat.

(Chikansplanet 2021. május 7., péntek)

Feladtuk a leckét az EU-nak az orosz és a kínai oltással

Amíg nincs egységes uniós Covid-igazolás, tagállami szinten szabályozzák a beutazási szabályokat. Ezek eléggé eltérőek jelenleg is, de még bonyolultabbá teszi a helyzetet, hogy csak Magyarországon használnak az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) által nem jóváhagyott vakcinákat is. Vannak országok, amelyek erről tudomást sem vesznek, mások részben alkalmazkodnak, néhányan pedig teljes mértékben.

Ezen a héten hétfőn kezdődött meg az uniós intézmények (Bizottság, Tanács, Parlament) közötti tárgyalás, az úgynevezett trilógus a digitális zöldigazolványról, amit sokan – és pontatlanul – vakcinaútlevelnek neveznek. Ez ugyanis nem útiokmány és nem csak a vakcináról van szó benne. Most arról próbálunk egy áttekintést adni, hogy mi várhat azokra, akik utazni szeretnének az EU-n belül, de nem az Európai Gyógyszerügynökség által jóváhagyott, tehát a kínai vagy az orosz oltást kapták.

A jelenlegi tárgyalások alapja az Európai Bizottság március 17-i javaslata. Ebben a testület egy olyan dokumentumra tett javaslatot, amely tartalmazza:

a kapott védőoltást, vagy

negatív teszteredményt, vagy

igazolást arról, hogy az utas 180 napnál nem régebben felgyógyult a betegségből.

Az igazolvány digitális és/vagy papírformátumú, QR-kóddal van ellátva, ingyenes, a nemzeti nyelven és angolul van kiállítva, az összes uniós országban érvényes. Célja, hogy tulajdonosának ne kelljen a célországban tesztelést elvégeznie és/vagy karanténba vonulnia – erre vállalnak kötelezettséget a tagállamok.

Az oltások között bármelyiket fel lehet tüntetni, de “a szabad mozgás korlátozásának feloldásakor a tagállamoknak az uniós forgalombahozatali engedéllyel rendelkező védőoltások zöldigazolványait kell majd elfogadniuk”. Ugyanakkor: “a tagállamok mindazonáltal dönthetnek úgy, hogy ezt kiterjesztik azokra az uniós utazókra is, akik más védőoltást kaptak”. Vagyis akinek nyugati oltása van, annak automatikusan járnak a könnyítések, akinek pedig nem jóváhagyott keleti, annak ügyében a célország hatósága hozhat pozitív döntést.

Ezen az állásponton némiképp változtatna az Európai Parlament. Az EP által múlt héten elfogadott tárgyalási pozíció szerint az EMA által jóváhagyott oltásokat kölcsönösen el kell fogadni, de “minden tagállam maga döntheti el, hogy olyan oltóanyaggal elvégzett oltásról szóló igazolást is elfogad-e, amely legalább az Egészségügyi Világszervezet (WHO) veszélyhelyzeti alkalmazási engedélyt kapott oltóanyagokat tartalmazó listáján szerepel”.

Ez egy újabb csavar az ügyben.

Ha a konkrétumokat nézzük, akkor az EMA által elfogadott oltóanyagokat a WHO is jóváhagyta. Azon túl az EU-ban nem használt kínai Sinovac szerepel a listán, a Magyarországon használt Sinopharm ügyében pedig péntek délután döntöttek. Ugyanakkor az előzetes WHO-szakvélemény legalábbis kétségeket támaszt ennek az oltásnak a hatékonyságával kapcsolatban az idősek körében. A Szputnyik V kapcsán pedig még júniusra is vizsgálatokat jeleztek, a jóváhagyásnak még tervezett időpontja sincs az Egészségügyi Világszervezetnél. Tehát ha ezt a változatot hagynák jóvá, akkor a jelenlegi ismereteink alapján csak a kínai vakcináknak lenne esélye arra, hogy máshol is elfogadják/elfogadhassák.

A tökéletes megoldás ebben a helyzetben az lenne, ha a Szputnyik és a Sinopharm is rendelkezne EMA-jóváhagyással. Jelenleg az orosz oltással kapcsolatban zajlik a folyamatos felülvizsgálat, a jóváhagyás várható időpontját egyelőre nem tudjuk. A Sinopharm az EMA számára egyelőre nem létezik, hiszen be sem adták az engedélykérelmet.

A kevésbé tökéletes megoldás, hogy Magyarország megpróbál minden egyes országgal külön-külön megállapodni. Ebben már születtek részsikerek, így jelenleg az EU-n belül Szlovénia, Horvátország és Románia, az EU-n kívül pedig Bahrein, Szerbia és Montenegró fogadja el bármelyik Magyarországon beadott oltást.

Megkérdeztük néhány európai uniós ország illetékes hatóságát, hogy ők mit szólnak majd ahhoz, ha valaki a Szputnyik vagy a Sinopharm oltással jelentkezik belépésre. A kép nagyon vegyes.

Paula Tiittalától, Finnország Szociális és Egészségügyi Minisztérium munkatársától azt a tájékoztatást kaptuk, hogy jelenleg azt javasolják, a hozzájuk érkező utasok teszteljék magukat és vállaljanak önkéntes karantént abban az esetben is, ha kaptak már oltást. Hozzátette, hogy ha Finnország a jövőben bármilyen Covid-19 tanúsítványt elfogadna, akkor az elfogadott oltásokat is tételesen meghatározzák majd.

Ausztria támogatja a kölcsönösen elfogadott vakcinákra vonatkozó európai megközelítést – tudtuk meg az ország egészségügyi minisztériumától. Az oltások listáját ők a WHO által elfogadott vakcinákkal egészítenék ki.

Hollandia támogatja, hogy az EMA általi elfogadás álljon a közös szabályozás középpontjában – tájékoztatta az EUrologust a holland külügyminisztérium. Arra is felhívták

a figyelmet, hogy ezt nemzeti szinten is mérlegelik, mivel még nincs közös álláspont a digitális zöldigazolvány ügyében.

Észtország úgy döntött, hogy bármelyik uniós tagállam által kibocsátott vakcinaigazolást elfogadja majd – tudtuk meg a tallini külügyben.

Dániában a jelenlegi gyakorlat alapján csak az Európai Gyógyszerügynökség által elfogadott vakcinát ismerik el, csak azok a személyek mentesülhetnek a kötelező tesztelés és – indulási országtól függően – a karantén alól, akik legalább tíz napja megkapták valamelyik uniós vakcinát.

Francia külügyi forrásoktól úgy tudjuk, hogy Franciaország is ragaszkodik az EMA engedélyével rendelkező oltásokhoz, más vakcinát nem ismernek el.

Ciprusra május 10-től szabadon utazhatnak azok, akiket vagy az EMA által elismert, vagy pedig a Szputnyik V-vel oltottak, nekik sem a tesztet nem kell csinálniuk, sem karanténba nem kell menniük. Más, például kínai vakcinával rendelkezőkre azonban olyan szabályok vonatkoznak, mintha semmilyen oltásuk nem lenne.

Amit még a fentiekén túl különböző híradásokból lehet tudni az az, hogy Lengyelország sem az orosz, sem a kínai vakcinát nem fogadja el, Görögország pedig várhatóan mindkettőt.

Az uniós zöldigazolvány a legutóbbi hírek alapján június végétől működik teljeskörűen, addig hibrid megoldásokkal kell számolnunk.

És nem kizárt, hogy azután is.

(HVG 2021. május 8., szombat)

Ellenálló bankrendszert ért a válság

A KORMÁNY ÉS A JEGYBANK MELLETT A PÉNZINTÉZETEK IS SEGÍTENEK TOMPÍTANI A JÁRVÁNY HATÁSAIT

A devizahitelek forintosítása, a fix kamatozású kölcsönök emelkedő aránya és a túlzott eladósodást gátló intézkedések egészséges szerkezetűvé tették a hitelállományt. Ez is közrejátszott abban, hogy a koronavírus-járvánnyal egy jó állapotban lévő pénzügyi szektor nézhetett szembe.

A koronavírus-járvány a lakosság és cégek mellett a pénzügyi szektort is kihívás elé állította. Kedvező a rosszban, hogy a hazai bankszektort jó állapotban érte a válság. Ez köszönhető a korábbi évek gazdaságpolitikai intézkedéseinek is. A devizahitelek forintosítása, a fix kamatozású kölcsönök emelkedő aránya és a túlzott eladósodást gátló intézkedések egészséges szerkezetű hitelállományt eredményeztek. A konjunktúrafolyamatok és a vállalatokat segítő, támogatott pénzügyi konstrukciók bővítették a hitelkeresletet. Ez pedig kedvezően hatott a bankok üzletmenetére és a pénzügyi mutatóira. A 2020-at megelőző években folyamatosan javultak a számok, rekordot ért el a jövedelmezőség. Ennek köszönhetően a hitelintézetek a koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági hatásainak tompításában a kormánnyal és a jegybankkal együtt fontos szerepet tudnak játszani. Úgy is, hogy a bankszektor korábbi évekre jellemző kedvező jövedelmi viszonyai mérséklődtek 2020-ban. A pénzügyintézetek portfóliójuk minőségi romlására készülve értékvesztés- és céltartalékszintjüket csaknem tízszeresére (280 milliárd forintra) növelték az elmúlt egy évben. Ezzel az adózás előtti eredményük 2019 végéhez képest több mint felére csökkent.

A háztartások hitelfevétele 2020-ban visszaesett, ennek ellenére tavaly 1030 milliárd forinttal bővült a hitelállomány. Ez 14,5 százalékos növekedési ütemnek felel meg. A konvergenciaprogramban a Pénzügyminisztérium rámutatott az ellentmondás okára. A

magyarázatot a törlesztési moratórium adja, 2020-ban ugyanis 215 milliárd forinttal kevesebb hitelt fizettek vissza a háztartások az előző esztendőhöz képest.

A bankok tavaly 2208 milliárd forint új kölcsönt folyósítottak, ez 8,7 százalékkal kevesebb a 2019-es adatnál. A fogyasztási hitelek kihelyezése egy év alatt 15,5 százalékkal visszaesett ugyan, de így is ebből a csoportból folyósítottak a legtöbbet: 1155 milliárd forintot. A fogyasztási hitelek iránti nagy érdeklődés továbbra is a babaváró kölcsön népszerűségének köszönhető, melyből 587 milliárd forintot helyeztek ki az előző évben. Lakáscélú hitelekből 928 milliárd forintnyit bocsátották ki, ami a válság ellenére 1,8 százalékos növekedést jelent 2019-hez képest. Egyéb hitelekből 125 milliárd forintot folyósítottak, ami 12 százalékos csökkenéssel egyenlő.

Az előző évek kiemelkedő hitelállomány-növekedése ellenére a magyar háztartások eladósodottsága a régiós országok közül továbbra is az egyik legalacsonyabb és lényegesen elmarad az eurózóna átlagától.

Ez azt jelenti, hogy a háztartási hitelezésben még jelentős növekedési potenciál rejlik – olvasható a konvergenciaprogramban.

A kilencven napnál nagyobb késedelemben lévő kölcsönök állománya 146 milliárd forintot tett ki 2020 végén, ez mindössze az 1,8 százalékát jelenti a teljes háztartási hitelállománynak. A mutató az előző évhez képest 0,9 százalékponttal, 46 milliárd forinttal lett alacsonyabb. A moratórium feloldását követően középtávon a nem teljesítő hitelállomány emelkedése várható.

A háztartások megtakarításai 2020-ban 4215 milliárd forinttal emelkedtek. Ezek legnagyobb része (1695 milliárd forint) betétekbe áramlott. A bővülés elsősorban a járványból fakadó óvatosságnak az eredménye. Az állampapír-állomány 1073 milliárd forinttal emelkedett tavaly, ami azt jelenti, hogy a 2019-ben bevezetett Magyar Állampapír Plusznak sikerült tartósan megemelnie a lakosság állampapír iránti keresletét.

(Magyar Nemzet 2021. május 8., szombat)

FVA fogyasztóvédelmi sajtószemle összeállítás XIV. évfolyam, 18. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Hírek: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/hirek.htm

Panaszok: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/levelek.htm

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)